

www.humak.fi

Opinnäytetyö

Anime- ja mangatapahtuman järjestäminen

Tytti Levänen

Kulttuurituotanto
(240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
(5/2019)

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kulttuurituotanto

Tekijät: Tytti Levänen
Opinnäytetyön nimi: Anime- ja mangatapahtuman järjestäminen
Sivumäärä: 67 ja 24 liitesivua
Työn ohjaaja(t): Jari Hoffrén
Työn tilaaja(t):

Suomen con-skene on kasvanut siitä, kun ensimmäiset tapahtumat järjestettiin parikymmentä vuotta sitten. Nykyiset suurimmat tapahtumat ovat saaneet kasvaa useamman vuoden ajan, mutta samalla kun suurimmat tapahtumat ovat saaneet jalansijaa, myös pieniä tapahtumia ympäri Suomea on syntynyt.

Näiden parikymmenen vuoden aikana tapahtumanjärjestäjien joukko on myös kasvanut ja muuttunut. Uudet ja nuoret vastaavat ovat tulleet kentälle, sekä erilaiset kirjastoconit ja nuorisotoimen järjestämät conit ovat tulleet mukaan kuvioihin.

Vaikka coneja on ollut Suomessa jo 20 vuoden ajan, ei vielä kukaan ole kirjoittanut ylös ohjetta niiden tekemiseen. Vaikka conit noudattavatkin suurilta osin projektien ja tapahtumien tuotantoa, on conien järjestämisessä kuitenkin omia erikoispiirteitään, mitä ei välttämättä ulkopuolinen satu ymmärtämään.

Näitä asioita ovat esimerkiksi cosplay ja propit, joita ei jokaisessa tapahtumassa tule vastaan.

Tämä opinnäytetyö sisältää ohjeistusta conien järjestämiseen, sekä kertoo erilaisista osa-alueista, joita coneissa on. Tämän perusteella on tehty lyhyt taitettu opas conien järjestämiseen, josta löytyy olennaisimmat lakikohdat sekä osa-alueet.

Suomen conit ovat muuttuneet vuodesta 2007, jolloin itse osallistuin ensimmäiseen tapahtumaani. Tämän jälkeen olen osallistunut tapahtumien tekemiseen niin vapaaehtoistyöntekijän tasolla, kuin myöhemmin vastaavana. Jokainen tapahtuma on omanlaisensa ja jokaisella on tärkeä tehtävänsä tapahtumassa. Niin kävijöillä kuin tapahtuman tekijöillä. Kun mietin vuoden 2007 tapahtumia, niin voin huomata, että jotkut vastaavat ovat yhä samoja, mutta paljon on myös vaihtunut.

Uudet järjestäjät ovat kuitenkin tärkeitä ja onkin heidän aika päästä myös järjestämään tapahtumia, ja saada apua siihen heti alkuun. Lukemalla tämän opinnäytetyön ja oppaan, heidän pitäisi saada jonkin verran tietoa tapahtumanjärjestämisestä erityisesti conien näkökulmasta. Opinnäytetyö ei kuitenkaan käsittele kaikkia osioita syvällisesti, joten on kuitenkin suositeltavaa, että uudet tekijät perehtyvät vielä aiheeseen lisää oman mielenkiintonsa ja osa-alueensa mukaan.

Opinnäytetyössä on käytetty apuna benchmarkingia, havainnointia ja haastatteluja.

Asiasanat: Tapahtumatuotanto, manuaali, cosplay, anime, manga

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Cultural Management

Author: Tytti Levänen
Title: Arranging anime- and mangaevent
Number of Pages: 67 and 24 attachment pages
Supervisor(s): Jari Hoffrén
Subscriber(s):

Finland's convention scene has grown in these 20 years, after the first convention was held. Some of the oldest cons have had time to grow and become big events, but at the same time some smaller events were born around Finland.

During these 20 years, the organizing groups have grown and changed. New and younger organizers have entered the field and for example, library cons have come about.

Even if there has been cons for 20 years, no one has written a guide on how to organize them. Even if they mainly follow the rules of project management and event organizing, they still have their own special needs.

For example, cosplay and props are specialties that are not included in basic event manuals.

This thesis includes basic information on how to organize conventions and different sectors that are needed in cons. This thesis has been summarized into a PDF manual on how to organize events.

Finnish cons have changed from 2007, when I attended my first convention. After that, I have attended the conventions as a volunteer and as an organiser. Every event is different and everyone has an important part in the event. All visitors and all the volunteers. When I think about the events in 2007, I can see that some of the organizers are the same, but some of them are new.

New organizers are important and it is time to give them a change to start arranging events and give them some help in form of this thesis. By reading this thesis and manual, they should gain basic knowledge of event organising, even though it is recommended to read some other manuals and materials, because this thesis is just a scratch of the knowledge you could gain in event management field.

Methods used in this thesis are benchmarking, observing and interviews.

Keywords: event management, manual, cosplay, anime, manga

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	SANASTOA	9
3	SUOMEN CON-SKENE	10
4	JÄRJESTÄJÄORGANISAATIO	13
4.1	Non-profit vs profit.....	13
4.2	Conitea	15
5	CONIEN JÄRJESTÄMINEN YLEISESTI.....	16
5.1	Tapahtuman järjestäminen	17
5.2	Laki ja ilmoitukset	20
5.3	Tapahtumapaikka.....	29
6	OSA-ALUEITA JA VASTAAVUUKSIA.....	31
6.1	Pääjärjestäjä.....	31
6.2	Talous.....	32
6.3	Tekniikka	37
6.4	Taltiointi	39
6.5	Turvallisuus	41
6.6	Viestintä	43
6.7	Ohjelma.....	45
6.8	Cosplay.....	47
6.9	Iltabileet	50
6.10	Kunniavieraat	50
6.11	Meidokahvila	51
6.12	Työvoima	52
6.13	Info	54
6.14	Narikka	54
6.15	Tilat.....	54
6.16	Logistiikka	55
6.17	Majoitus.....	56
7	LOPUKSI.....	56
8	LÄHTEET	59

9	LIIITEET	68
---	----------------	----

1 JOHDANTO

Vuosien saatossa Suomen anime- ja mangan harrastajien määrä on lisääntynyt, ja tarve erilaisille tapahtumille kasvanut. Scifi-piireistä lähtenyt animetapahtumakulttuuri lähti käyntiin 2000-luvun vaihteessa, kun Animecon syntyi Finnconin rinnalle.

Tämän jälkeen japanilaiseen kulttuuriin liittyviä uusia tapahtumia on syntynyt, jotkut on järjestetty vain kerran, kun taas jotkut pääsevät kohta viettämään 20-vuotisjuhlaansa. Ajan kuluessa tapahtumaskene on myös saanut paljon uusia tapahtumanjärjestäjiä, jotka ovat halunneet päästä mukaan tekemään jotain, josta on iloa muillekin harrastajille. Pitkään alan tapahtumat olivatkin amatööritapahtumia, harrastajalta harrastajalle meiningillä järjestettyä tapahtumia. Ajan kuluessa tapahtumia on alettu järjestää paljon ammattimaisemmin, ja nykyään löytyy jopa yrityspohjaisina järjestettyjä tapahtumia.

Suomen conit ovat muuttuneet vuodesta 2007, jolloin itse osallistuin ensimmäiseen tapahtumaani. Tämän jälkeen olen osallistunut tapahtumien tekemiseen niin vapaaehtoistyöntekijän tasolla, kuin myöhemmin vastaavana. Oma polkuni on kulkenut niin yleisvankäröinnin kuin valokuvauksen kautta sponsorivastaavaksi ja pääjärjestäjäksi. Jokainen tapahtuma on kuitenkin omanlaisensa ja jokaisella on tärkeä tehtävänsä tapahtumassa. Niin kävijöillä kuin tapahtuman tekijöillä. Kun mietin vuoden 2007 tapahtumia, niin voin huomata, että jotkut vastaavat ovat yhä samoja, mutta paljon on myös vaihtunut.

Ajan kuluessa kuitenkin vanhat vastaavat alkavat jäädä pois tehtävistään ja on uuden sukupolven aika astua heidän saappaisiinsa. Tyhjästä on kuitenkin vaikea lähteä liikkeelle, varsinkin jos tukena ei ole yhtään kokenutta tapahtumanjärjestäjää. Jotkut tapahtumat ylläpitävät vastaavien kisällikouluttautumista, jolloin vanha vastaava ottaa vuodeksi tai kahdeksi rinnalleen uuden vastaavan, jota kouluttaa tehtävään. Näin itsenkin koulutin itselleni jatkajan Traconin sponsorivastaavaksi.

Suomen conien järjestäjien yhteisö on kuitenkin tiivis ja tapahtumien välillä kulkee yhteistyö, jolloin on helppo saada apua uuden tapahtuman aloittamiseen ja järjestämiseen. Kun vain uskaltaa kysyä, niin apua on tarjolla ja joissakin tapauksissa pidempään tapahtumia järjestänyt henkilö voi erikseen kouluttaa uutta vastaavaa, vaikka hän olisikin järjestämässä eri tapahtumaa.

Toisaalta Suomen pieni järjestäjäkunta on huono asia. Monen tapahtuman kohdalla huomataan, että samat henkilöt ovat järjestämässä useampaa tapahtumaa ja julkisilla keskustelufoorumeilla kulkee huhuja, että vastaavaksi voi päästä vain suhteilla tai päättämällä järjestää oma tapahtuma. Myös vastaavien jaksamisesta voi tulla ongelma, kun on liian monessa tapahtumassa kriittisessä roolissa.

Uuden tapahtuman järjestäminen on kuitenkin tehty osaltaan vaikeaksi, kun ei ole olemassa yhtä sivustoa tai tekstiä, joka kokoaisi yhteen asiat, jotka tulisi ottaa huomioon conia järjestettäessä. Jo lukemalla tapahtumanjärjestämisen manuaaleja pääsee pitkälle, mutta onko niissä huomioitu cosplay ja propit?

Tämä työ sisältää perustietoa conien järjestämisestä ja on suunnattu pääasiassa uusille ja aloitteleville vastaaville sekä uusille tapahtumille, jonka järjestäjäryhmässä ei välttämättä ole sitä kokenutta henkilöä, joka on jo tehnyt useamman tapahtuman. Toivon mukaan tämän työn kautta uusien conien järjestäjien on vähän helpompi aloittaa työnsä ja tapahtumansa suunnittelu, ja pystyvät myös löytämään erilaisia kehittämiskohtia tapahtumastaan. Toivon, että se tieto, jota tästä oppaasta saa, rohkaisisi myös uusia tekijöitä hakemaan suurempien tapahtumien coniteaan mukaan.

Opinnäytetyön tekemisessä on käytetty benchmarkingia, haastatteluja ja havainnointia niiden vuosien ajalta, jolloin olen itse ollut aktiivisena tekijänä con-skenessä.

Benchmarking on vertailuanalyysia tai vertaiskehittämistä, jossa organisaatioita, tässä tapauksessa tapahtumia, verrataan keskenään heidän eri toimintatavoissaan ja prosesseissaan. Kun etsitään vertailukumppania, on hyvä tähdätä omaa organisaatiota parempaan kohteeseen. Benchmarking auttaa tunnistamaan toiminnan heikkouksia ja laatimaan niiden kehittämiseen vaadittavia toimenpiteitä. (UEF)

Haastattelut on suoritettu puolistrukturoidusti, kohdentuen kyseiseen osa-alueeseen. Haastattelut on suoritettu internetin välityksellä.

Opinnäytetyö sisältää havaintoja viimeisen kymmenen vuoden ajalta, jolloin tekijä on itse toiminut coneissa joko vapaaehtoistyöntekijänä tai vastaavan roolissa.

Opinnäytetyössä käytetään myös välillä esimerkkinä kuvitteellista tapahtumaa Esi-merkkiconia, joka voitaisiin järjestää Suomessa.

Opinnäytetyön aikana käydään läpi erilaisia vastuualueita tapahtumassa sekä tapahtuman suunnittelua sekä erilaisia lakeja ja ilmoituksia tapahtuman tekemiseen liittyen.

Oppaan lukemisen jälkeen, uusilla coniteilla pitäisi olla ainakin vähän parempi käsitys siitä, mihin he ovat ryhtymässä.

Opinnäytetyöstä on tehty tiivistetty ohjemanuaali, jonka lukemisella saa perustiedot con-tapahtuman järjestämisestä. On kuitenkin suositeltavaa, että tapahtumanjärjestäjät perehtyvät osa-alueeseensa vielä lisää, joko internetin avustuksella, kysymällä muiden tapahtumien vastaavilta neuvoja tai osallistumalla Conconiin, joka on tapahtumanjärjestäjien seminaari, joka järjestetään juuri conien järjestämisen näkökulmasta.

2 SANASTOA

AMV – Anime Music Video

Badge – Nimikyltti, josta tunnistaa tapahtuman työntekijän ja joka toimii kulkuoikeutena tapahtumaan

CMV – Cosplay music video

Cosplay – Hahmoksi pukeutumista, harrastus, jossa ihmiset pukeutuvat manga-, anime-, sarjakuva-, peli- tai elokuvahahmoiksi

Con – Convention, Tapahtuma

Coniitti – Vastaava, henkilö, joka kuuluu järjestäjätiimiin

Conitea – Tapahtuman järjestäjätiimi

Larppi – Live-roolipeli, jossa osallistujat näyttelevät improvisoiden tarinaa eteenpäin

Meidokahvila - teemakahvila

Proppi – Asuun kuuluva esine, esimerkiksi asereplika

Roolipelaaminen – Vuorovaikutteinen tarinankerrontamuoto, jossa osallistujat eläytyvät kuviteltujen hahmojen rooleihin

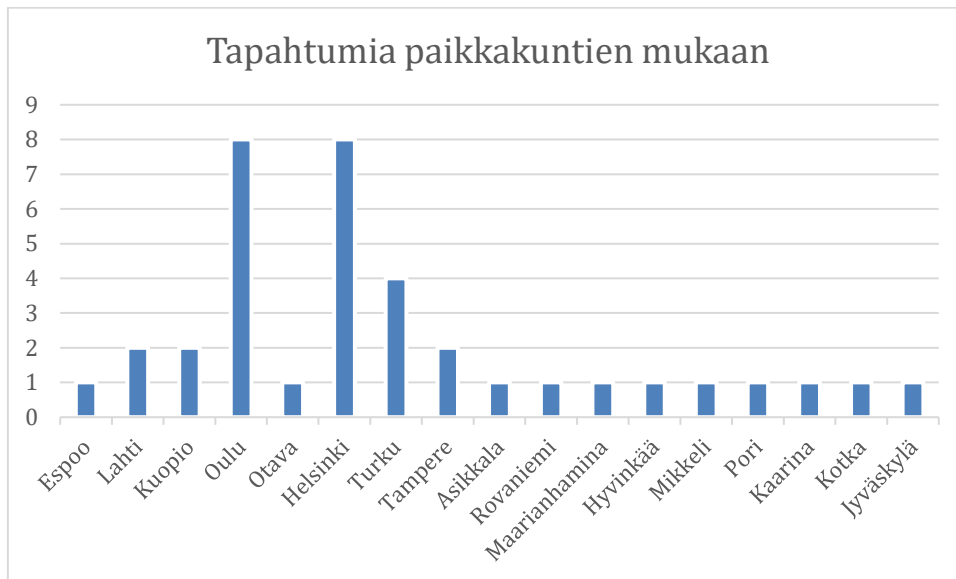
Vänkäri – Tapahtuman vapaaehtoistyöntekijä

3 SUOMEN CON-SKENE

Suomen japanikulttuuri on lähtenyt kehittymään 1980-luvulta, kasvaen hiljaa ja muutuen suureksi ilmiöksi. Viimeistään 1990-luvulla Pokemonin myötä aihepiiri on kasvanut tunnetuksi. Vaikka sisällöt olivatkin lähtöisin Japanista, ne kuitenkin rantautuivat Eurooppaan ja Suomeen Yhdysvaltojen kautta. Suomalaisillekin tuttu Maija Mehiläinen (1986) on piirretty Japanissa, samoin Peukaloisen retket (1980). Myös suomalaisten rakastamat Muumit (1990) on piirretty Japanissa. Ensimmäiset Suomen televisiossa esitetyt animet ovat kuitenkin Pokemon (90-luvun loppu) ja Sailor moon (2000-luvun alku). Ensimmäinen suomeksi julkaistu manga oli Hiroshiman poika vuodelta 1985. Tammi ja Egemont Kustannus aloittivat säännöllisen Suomenkielisen manganjulkaisun vuonna 2003. (Valaskivi 2009)

Kun 30 vuotta sitten ensimmäiset tapahtumat rantautuivat Suomeen, ei voitu puhua ilmiöstä. Tapahtumat ovat sen jälkeen kasvaneet ja viimeisen vuosikymmenen aikana saaneet näkyvän osan Suomen tapahtumakenttää. Suomen vanhin con, Finncon (Scifi- ja fantasiatapahtuma), on järjestetty vuodesta 1986 lähtien. Ensimmäinen japanilaisen populaarikulttuurin tapahtuma Animecon järjestettiin 1999. (Venttola 2016)

Suomen con-skene on laaja, ja tapahtumia löytyykin ympäri Suomea. Kävijämäärältään suurimmat tapahtumat ovat keskittyneet etelään, esimerkiksi Tracon 2017 yli 5500 maksavaa kävijää (Ala-Heikkilä 2017), ja Desucon Frostbite 2019 ennakoarvolla 2400 kävijää (Lahola 2019), mutta pohjoisestakin löytyy tapahtumia, esimerkiksi Matsucon 2018, jonka ennakoarvioi kävijöistä oli 600-1000 (Matsucon 2018). Erityisesti Oulu nousee esille aktiivisena tapahtumakaupunkina (Taulukko 1). Suomessa tapahtumia on erikokoisia ja eri teemoilla (kts. luku 3.1), joten jokaiselle löytyy jotain. Suomessa järjestetään myös k-18 tapahtumia, Desucon ja Desucon Frostbite, jotka painottuvat puheohjelmaan (Desucon 2019c, Desucon Frostbite 2019b).

Taulukko 1. 2018 vuonna järjestettyjä tapahtumia paikkakunnan mukaan

Taulukko 1. esitetään vuoden 2018 aikana järjestettyjä lautapeli-, roolipeli-, anime-, manga-, cosplay- ja japanilaisen kulttuurin tapahtumia paikkakuntien mukaan, jotka ovat ilmoitettu Conkalenteriin. Mukaan ei ole laskettu kalenterissa olleita larppeja, laneja eikä esimerkiksi pelkkiä baarihengailu- tai miittitapahtumia.

Näkyvin osa coneja on cosplay, joka usein saakin lehdistön huomion. Se ei kuitenkaan tarkoita, etteikö tapahtumaan voisi tulla myös normaaleissa vaatteissa, kuten suuri osa kävijöistä tekee.

Kun halutaan järjestää uusi tapahtuma, on hyvä muistaa, ettei Suomen con-kävijöitä ole loputtomasti. Tämän takia onkin hyvä katsoa, milloin, missä ja millä teemalla tapahtumia järjestetään. Jos tiedetään jo ennakkoon samana viikonloppuna järjestettävän joku toinen tapahtuma lähiseudulla, onko silloin kannattavaa järjestää samalle kohderyhmälle tapahtuma ja kilpailla samoista kävijöistä?

Tästä listasta voi olla myöhemmin hyötyä, kun mietitte, milloin järjestätte tapahtumanne ja haluatteko tapahtumalle erillistä painostusta. Kahta puheohjelmaan painotettavaa tapahtumaa ei ole kannattavaa järjestää samana viikonloppuna.

Lista ei kata kaikkia Suomen tapahtumia, eikä esimerkiksi sisällä laneja, eli tietokonepelitapahtumia, joissa käy myös paljon anime- ja mangaskenen harrastajia. Listalla halutaan esitellä tapahtumien monimuotoisuutta sekä osoittaa, että tapahtumille on kysyntää myös Etelä-Suomen ulkopuolella.

Lista on muotoa tapahtuman nimi, paikkakunta, jossa tapahtuma järjestetään, kuu-
kausi, jolloin tapahtuma on useimmiten järjestetty, sekä tapahtuman aihe/painotus-
alue, mikäli sellainen on löydettävissä.

Aicon, Hyvinkää, heinäkuu, japanilainen muoti

Animecon, vaihtuva paikka, heinäkuu, anime

Chibicon, vaihtuva paikka, vaihtuva aika, anime

Concon, vaihtuva paikka, vaihtuva aika, tapahtuman järjestäjien seminaari

Desucon, Lahti, kesäkuu, anime ja manga puheohjelmajainotuksella k-18

Desucon Frostbite, Lahti, tammikuu, anime ja manga puheohjelmajainotuksella k-18

Finncon, vaihtuva paikka, heinäkuu, scifi- ja fantasia

Hypecon, Hyvinkää, heinäkuu, anime

Kummacon, Oulu, vaihtuva, kirjallisuus- ja populäärikulttuuri

Matsucon, Oulu, vaihtuva, anime ja manga

Popcult, Helsinki, vaihtuva, populäärikulttuuri

Ropecon, Helsinki, heinäkuu, roolipelit

Tampere kuplii, Tampere, maaliskuu, sarjakuvat

Tracon, Tampere, syyskuu, anime ja roolipelit

Tracon Hitpoint, Tampere, vaihtuva, pöytäroolipelit

Yukicon, Helsinki, helmikuu, pelit

Ajankohtainen lista tapahtumista löytyy tapahtumakalenterista, osoitteesta

<https://confluence.tracon.fi/display/CONCON/Tapahtumakalenteri>

4 JÄRJESTÄJÄORGANISAATIO

Tapahtuma tarvitsee taakseen jonkinasteisen järjestäjäorganisaation. Onko se sitten yhdistys, yritys, kaveriporukka vai nuorisotoimi, on jokaisen tapahtuman itsensä päätettävissä.

Järjestäjäorganisaation sisällä voidaan jakaa henkilöille erilaisia rooleja ja vastuualueita, mutta ennen kuin vastuut voidaan jakaa, tulee tietää millainen organisaatio tapahtumaa järjestää. Tapahtumia on mahdollisuus järjestää voittoa tavoittelemattomina tai voittoa tavoittelevina. Molemmissa on hyvät ja huonot puolensa, ja Suomen coneista suurin osa onkin voittoa tavoittelemattomien yhdistysten järjestämiä.

Yksi tärkeä asia on kuitenkin miettiä, miten järjestäjät sitoutetaan tapahtumaan. Onko heille tiettyjä etuja, jotka he saavat vai ovatko he työsuhteessa olevia työntekijöitä?

Melkein jokainen coneja järjestänyt henkilö on joskus kuullut, kuinka joku vastaava on vain kadonnut hetkeksi, eikä ole vastannut viesteihin. Organisaation onkin itse mietittävä, miten näitä katoamisia voitaisiin estää ja mitä tehdä, jos joku ei enää vastaakaan viesteihin.

4.1 Non-profit vs profit

Toimimisessa voittoa tavoittelemattomana yhdistyksenä on omat hyvät puolensa, mutta on myös mahdollista toimia voittoa tavoittelevana yrityksenä. Suurin osa Suomen tapahtumista toimii voittoa tavoittelemattomina yhdistyksinä (Venttola 2016), mutta Suomen con-skenessä on myös yrityksinä toimivia järjestäjiä.

Yrityksien järjestämiä tapahtumia ovat esimerkiksi Chibicon, Urumi (Chibi.fi 2019, Tahko 2019, Venttola 2016), Hothcon, Headhunterstore (Raatikainen 2017, Venttola 2016) sekä Animecon ja Umicon, Suomen con-tapahtumat oy (Animecon 2018, Umicon 2018).

Noin kymmenen vuotta sitten keski-Euroopassa alettiin järjestämään tapahtumia yrityspohjalta, ja silloin mietittiin, rantautuuko trendi Suomeen. Vasta paljon myöhemmin ensimmäiset tapahtumat järjestettiin yritysmuotoisesti ja edelleen suurin osa on

yhdistyspohjaisia. Yritysmuotoisessa järjestämisessä on omat etunsa, kuten se sitouttaa ihmisiä työhön palkan muodossa. Myös erilaisilla yhteistyökumppaneilla voi olla pienempi riski lähteä mukaan toimintaan, kun se on yrityspohjaista. (Venttola 2016)

Toisaalta kun mietitään taloudellista puolta, esimerkiksi ALV-velvollisuutta, niin voittoa tavoittelemattomat ja yleishyödylliset yhdistykset saavat erilaista kohtelua.

Yhdistykset ovat Suomessa lähtökohtaisesti verovapaita. Tämä tarkoittaa sitä, ettei yhdistysten tarvitse maksaa tekemästään voitosta yhteisöveroa. Yhdistykset ovat myös pääsääntöisesti arvonlisäverotuksen ulkopuolella. Yhdistys voi kuitenkin joutua verolle, mikäli se on rekisteröimätön yhdistys. Elinkeinotoiminta on aina veronalaista tuloa. Elinkeinotoiminnaksi katsotaan säännöllinen ja laaja tavaroiden tai palveluiden myynti markkinoilla, jolla toimii myös kilpailevia yrityksiä. Elinkeinotoiminnan määritelmä on epämääräinen, jonka takia kannattaakin olla yhteydessä verottajaan, joka arvioi tapauksia tapauskohtaisesti. (Siipola 2017)

Yleishyödylliseksi määritellään verotuksen kannalta sellaiset yhdistykset, jotka toimivat yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi. Tämä yleinen hyvä voi olla niin aineellista, henkistä, eettistä tai yhteiskunnallistakin hyvää. Yhdistyksen toiminta ei saa rajoittua pelkästään rajattuun henkilöpiiriin eikä saa tuottaa toimintaan osallistuville taloudellista hyötyä osinkoina, voitto-osuutena eikä kohtuullista suurempaa palkkana tai hyvityksenä. Yhdistys ei voi olla yleishyödyllinen, mikäli se käyttää edes osan varoistaan perustajiensa tai heidän läheistensä hyödyksi. (Vero.fi, 2011)

Suurimpana erona niin kutsutuissa non-profit ja profit muodoissa on siis se, että non-profit muodossa halutaan kertynyt raha käyttää yleishyödylliseen toimintaan ja järjestää ylijäämän avulla seuraavan vuoden tapahtumaa. Profit-muotoisessa toiminnassa halutaan voittoa, joka sitten voidaan jakaa järjestäjien kesken.

Con-muodossa tämä voitaisiin miettiä niin, että non-profit, eli voittoa tavoittelematon, Esimerkkicon jää tapahtuman jälkeen voitolle ja päättää järjestää vapaaehtoistyöntekijöilleen pienen kiitostilaisuuden saunan muodossa. Vielä tämänkin jälkeen jää rahaa tilille, joka päätetään käyttää seuraavan tapahtuman järjestämiseen. Yrityskon taas toimii profit-periaatteella, eli voittoa tavoittelevana. Tapahtuman ja kulujen maksamisen jälkeen tilille jäi mukava summa rahaa, joka jaetaan yrityksen perustajien kesken.

4.2 Conitea

Conitea-nimitystä käytetään yleisesti tapahtuman järjestäjien ydinporukasta, niistä, jotka ovat vastuussa tapahtuman järjestämisestä. Coniteaan kuuluu niin pääjärjestäjät kuin talousvastaava sekä muut vastuuhenkilöt.

Vuoden 2019 Matsucon ei pystytä itse itseään, joten tarvitaan koko joukko osaavia, motivoituneita ja tiimihenkisiä järjestäjiä. Olisitko sinä yksi heistä? Matsuconin järjestäminen tarjoaa mahdollisuuden toimia osana samanhenkistä harrastajaporukkaa sekä kehittää hyödyllisiä työelämätaitoja, kuten vastuunottoa, organisointia, kirjoitustaitoa sekä yhteistyötaitoja. Aiempaa kokemusta vastaavana olemisesta ei tarvita, vaikka se katsotaankin rekrytoinnissa eduksi. (Matsucon)

Conitea voidaan koota monella tapaa, mutta useimmiten sen kokoaminen lähtee liikkeelle pääjärjestäjistä. Jos taustalla on esimerkiksi yhdistys, yleensä yhdistyksen hallitus nimeää ja hyväksyy pääjärjestäjät.

Pääjärjestäjät voidaan päättää monella tapaa, esimerkiksi äänestämässä yhdistyksen vuosikokouksessa, erillisillä hakemuksilla, joista hallitus sitten päättää tai esimerkiksi edelliset pääjärjestäjät voivat ehdottaa uusia pääjärjestäjiä, jotka hallitus hyväksyy.

Muu conitea voidaan esimerkiksi valita yleisellä ja julkisella haulla, tietyn porukan sisäisellä haulla tai erikseen kysymällä yksittäisiä henkilöitä vastaavaksi.

Esimerkiksi Tracon on käyttänyt julkista hakua coniteaansa, niin yksittäisten pestien kohdalla kuin koko conitean kohdalla. (Karttunen 2017, Meerna 2018)

5 CONIEN JÄRJESTÄMINEN YLEISESTI

Suurin osa suomen coninen järjestäjistä tekee hommia sen takia, kun se on niin hauskaa. Tapahtumia tehdään usein harrastajalta harrastajalle. Usein kuulee myös järjestäjien sanovan, että he harrastavat tapahtumienjärjestämistä. Kun tapahtumien järjestäjät tulevat erilaisista taustoista, voi olla lähtökohdat tapahtuman järjestämiselle erilaiset.

Suomen con-skeneä ei ole tutkittu paljoa ja useimmiten nämä tutkimukset ja opinnäytetyöt kohdistuvat yksittäisiin tapahtumiin, esimerkiksi niiden markkinointiin tai asiakasuntaan. Esimerkiksi motivaatiota con-piireissä on tutkittu esimerkiksi Karhulan (2015) ja Kähkösen (2017) voimin. Con-skenestä ei kuitenkaan ole koottu yksittäistä pakettia, josta löytyisi kätevästi tietoa, jota vaaditaan juuri conien järjestämiseen tai tehty tapahtumanjärjestämisen opasta coneja ajatellen.

Karhula kertoo omassa opinnäytetyössään Kokkoconista, jota hän oli järjestämässä.

Opinnäytetyössä tulee ilmi, ettei osa tapahtuman järjestäjistä ollut koskaan edes käynyt vastaavassa tapahtumassa, eivätkä tienneet, mitä con pitää sisällään, jotta tapahtuma voisi toimia ja olla miellyttävä kävijöillensä. (Karhula 2015)

Tällaisissa tilanteissa manuaalin olemassaolo olisi helpottanut heidän tekemistään, kun he olisivat voineet lukea sen ensin ja saada yleiskäsityksen asioista, jonka jälkeen he pystyisivät miettimään itselleen roolia organisaatiossa ja vieraila itse muissa tapahtumissa iän ja paikkakunnan niin salliessa.

Vaikka Karhulan opinnäytetyöstä onkin jo aikaa, ei conien järjestämismanuaalia ole vielääkään löydettävissä. Mikäli jonkinlainen manuaali olisi olemassa, uusien conien tekeminen olisi helpompaa.

Viimeisen parin vuoden aikana conien tekeminen nuorisotoimen ja kirjastojen kanssa on lisääntynyt. Manuaali, johon on kerätty tietoa juuri conin järjestämisestä helpottaisi myös heidän työskentelyään nuorten kanssa ja mahdollisesti rohkaisisi muitakin paikkakuntia järjestämään tapahtumia nuorten kanssa yhteistyössä.

5.1 Tapahtuman järjestäminen

Tapahtumaa voidaan mieltää projektina.

Projektissa on neljä selkeää vaihetta. Projektin aloitus ja määrittely, suunnittelu, toteutus ja ohjaus sekä päättäminen. (Artto ym. 2006)

Kun lähdetään järjestämään tapahtumaa, tulee ensiksi mieltää tapahtuman idea. Kenelle ja miksi tapahtuma järjestetään, missä ja milloin tapahtuma on, miten tapahtuma järjestetään ja mitä tapahtumassa on. Kun nämä on saatu selville, voidaan jatkaa eteenpäin. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Kun projekti aloitetaan, on heti alkuun päätettävä idea. Con-skenessä kohderyhmä on helppo mieltää, mutta jos haluaa tarkentaa kohderyhmäänsä, voi tapahtuman painotukselle tai teemalla vaikuttaa siihen. Kesä on yleensä halutuinta tapahtuma-aikaa, jolloin on riski, että kaksi conia on päällekkäin, mikä vaikuttaa kävijöihin.

Kun tapahtuman ideointivaihe on saatu tehtyä, voidaan siirtyä itse tapahtuman suunnitteluun.

Esimerkki 1.

Paikallinen nuorisoporukka haluaisi järjestää paikkakunnalleen conin, koska siellä ei ole koskaan sellaista järjestetty ja paikkakunnalla on kuitenkin suht paljon harrastajia, jotka kiertävät muissa tapahtumissa. He haluaisivat sen olevan suunnattu pääasiassa 10-20 vuotiaille suunnattu ja se järjestettäisiin kesällä tai juuri koulujen alettua. He haluaisivat tapahtuman painottuvan animeen, mangaan ja cosplayhin. Tapahtumaan he haluaisivat ohjelmaksi cosplaykisan, pari luentoa ja myyntipöytäsalin.

Suunnitteluvaiheessa selviää, millainen organisaatio tapahtuman taustalla on ja millainen aikataulu tapahtumalla on. Tapahtumaa suunniteltaessa on muistettava tapahtuman kohderyhmä ja heidän tarpeensa. Alkuun on myös muistettava tapahtumapaikan valinta sekä tapahtuman turvallisuus ja hankittava mahdollisia yhteistyökumppaneita. Heti alkuun on myös tehtävä budjetti ja suunniteltava viestintä- ja markkinointiaikataulu. Tämän vaiheen tulisi loppua selkeään projektisuunnitelmaan. (Artto ym. 2006, Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Hyvä projektisuunnitelma kertoo, miten projektin tavoitteet vastaavat olemassa olevaan tarpeeseen ja millä aikataululla ja budjetilla tavoitteet meinataan saavuttaa. Projektisuunnitelmassa on tärkeää dokumentoida projektin kokonaisuus mahdollisimman selkeästi, ottamatta liikaa kantaa pieniin yksityiskohtaisiin ratkaisuihin projektin teossa. Hyvästäkin projektisuunnitelmasta huolimatta projektin organisointi ja suunnittelu jatkuu koko projektin ajan. Projektisuunnitelma kannattaa tehdä hyvin, koska hyvin tehty projektisuunnitelma voi toimia myös projektin toteutuksen, seurannan ja arvioinnin tukena. Tyypillisessä projektisuunnitelmassa on syytä kuvata muun muassa seuraavat kokonaisuudet:

- projektin tausta eli mihin projekti liittyy
- projektin tavoitteet eli mitä projektilla tavoitellaan
- projektin organisointi ja resursointi
- riskienhallinta eli mitä riskejä tunnustetaan ja miten niihin varaudutaan
- projektiin liittyvät tehtäväkokonaisuudet ja niiden jakautuminen
- projektin aikataulut
- projektin hankinnat ja niiden hallinta
- projektin budjetti
- projektin raportointi
- projektiin liittyvä viestintä.

(Mäntyneva 2016)

Kun kaikki on suunniteltu ja projektisuunnitelma saatu valmiiksi, on aika siirtyä toteuttamisvaiheeseen.

Esimerkki 2.

Nuorisoporukka päättää pyytää apua paikalliselta nuorisotoimelta tapahtuman järjestämiseen. Nuorisotoimi toimii tapahtuman järjestäjäorganisaationa, mutta nuoret itse saavat suunnitella ja toteuttaa tapahtuman heidän kanssaan. Tapahtuman nimeksi päätetään Esimerkkicon. Nuoret selaavat alkuun Conkalenteria, ja huomaavat kesän olevan jo täynnä tapahtumia ja päättävät, etteivät halua kilpailla suurempien tapahtumien kanssa kävijöistä, ja päättävät siirtää tapahtuman lokakuulle, jolloin ei ole niin paljoa tapahtumia. Nuorisotoimi ehdottaa heille tapahtumapaikaksi läheistä koulua,

jonka kanssa he ovat tehneet aiemminkin yhteistyötä tapahtumien kanssa. Tapahtumasta päätetään tehdä yksipäiväinen. Nuoret tekevät yhdessä nuorisotoimen kanssa aikataulutuksen tapahtuman tekemiselle ja jakavat nuorille vastuurolleja. Yksi heistä on ohjelmavastaava, kun taas toinen heistä vastaa markkinoinnin suunnittelusta. Järjestäjänuorien tausta on erilainen, nuorimman ollessa 15-vuotias, joka on käynyt yhden kerran conissa, kun taas vanhin on 21-vuotias conikonkari, joka on ollut väkärinä 10 eri tapahtumassa. Tapahtuma päätetään pitää ilmaisena ja hakea kaupungilta avustusta tapahtuman kulujen kattamiseen. Budjetti- ja turvallisuus suunnitellaan yhdessä nuorisotoimen edustajan kanssa.

Toteuttamisvaiheessa on heti alkuun otettava huomioon tapahtuman henkilökunta ja heidän organisointinsa. Myös tapahtumankävijät on huomioitava ja lupa-asiat hoidettava. On myös huolehdittava kävijöiden turvallisuudesta, ja hoidettava turvallisuussuunnitelma kuntoon, unohtamatta ensiapua ja vartiointia sekä järjestyksenvalvontaa. Myös erilaisten rakennelmien, somistusten ja opasteiden suunnittelu pitää muistaa tehdä. (Tapahtumajärjestäjän opas)

Toteuttamisvaiheeksi voitaisiin mieltää sitä aikaa, kun tapahtuman eteen tehdään konkreettisesti töitä. Myös itse tapahtuma-aika voidaan mieltää toteuttamisvaiheeksi. Sen jälkeen, kun suunnitelmat on tehty, on aika ryhtyä töihin ja toteuttamaan omaa osa-aluettaan. Sponsorivastaava alkaa hankkimaan sponsoreita ja myyjiä tapahtumaan, majoitusvastaava etsimään majoituskouluja ja työvoimavastaava suunnittelemaan työvoimahakua. Kaikki toteuttaminen huipentuu itse tapahtumaviikkoon, jolloin kaiken ennakkotyön pitäisi olla tehtynä ja kaiken valmiina tapahtumaa varten.

Tapahtuman päätyttyä, on syytä muistaa jälkityöt.

Esimerkki 3.

Esimerkkicon lähestyy ja kaikki on hoidettu. Ajan kuluessa he saivat itselleen apua mielikuvitteellisesta Suuriconista, joka voisi olla toiseksi suurin Suomessa järjestettävä tapahtuma. He auttoivat heitä muun muassa löytämään myyjien yhteystiedot, auttoivat sopimusten laatimisessa ja cosplaykilpailun järjestämisessä. Kaksi heidän edustajansa myös lupasi tulla paikan päälle auttamaan tapahtumapäivänä. Tapahtuma sai

kaupungilta avustusta juuri sen verran, että sillä pystyttiin kustantamaan lupien maksaminen, pientä tarjoilua väkäreille sekä cosplaykisan palkinnot. Myös paikallinen ruokakauppa sponsoroi tapahtumaa muutamalla kahvipaketilla. Tapahtuman kokoaminen aloitettiin jo perjantaina koulupäivän jälkeen laittamalla koristeita paikoilleen ja laittamalla luokkatiloja kuntoon. Aamulla kaikki olikin jo valmista, jotta kävijät voitiin päästää sisään. Tapahtuman osalta kaikki meni hyvin, ja tapahtuma pääsi melkein kävijätavoitteesensa. Cosplaykilpailun voitti toista kertaa pukuileva henkilö.

Kun tapahtuma on päättynyt, on aika purkaa tapahtuma ja palauttaa lainassa olleet tavarat. Tapahtuman jälkeen on myös käytävä läpi, miten tapahtuma sujui, sekä muistettava kiittää tapahtumassa työskennelleitä ja yhteistyötahoja. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Esimerkki 4.

Tapahtuman päätyttyä järjestäjät julkaisevat facebookissa palautelomakkeen, joka on tehty google formsilla, ja joka täytetään anonymisti. Järjestäjät pitävät myös palautekokouksen nuorisotoimen kanssa, jossa he käyvät läpi tapahtuman ongelmakohtia ja asioita, jotka ovat onnistuneet hyvin. He myös palauttivat Suuriconilta lainassa olleet radiopuhelimet. Myös myyjistä ja väkäreistä vastaavat henkilöt lähettävät kiitosviestin eteenpäin. Palaverissa päätetään, että tapahtuma tullaan järjestämään taas ensi vuonna uudestaan, jolloin yritetään saada enemmän apurahaa, jotta tapahtuma voitaisiin järjestää kaksipäiväisenä. Kävijäpalautteessa oli valitettu pitkistä ja huonosti organisoiduista jonoista, sekä myyntipöytäsaliin huonosta ilmasta. Seuraavaan tapahtumaan he päättävät panostaa erityisesti jonojen hallintaan ja yrittävät saada lainaan pari tuuletinta, jotka voisi asettaa myyntipöytäsalin parantamaan ilmanlaatua.

5.2 Laki ja ilmoitukset

Conien järjestämisessä tulee ottaa huomioon suomen laki. Kun järjestetään tapahtumaa, on syytä ottaa etukäteen selville, millaisia ilmoituksia tapahtumasta pitää tehdä. Tässä osiossa käsitellään vain tapahtumanjärjestämistä, ja erityisesti coneja, koskevia kohtia pintaraapisulla ja onkin suositeltavaa, että jokainen tapahtumanjärjestäjä luki lait kokonaisuudessaan läpi ja perehtyisi niihin kunnolla. On myös huomattava,

että jotkut kohdat eivät välttämättä koske suurinta osaa pienistä tapahtumista, mutta suuremmat tapahtumat, jotka ovat laajentuneet ulkotiloihin, joutuvat ottamaan ne huomioon.

Kokoontumislaki

Kokoontumislain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä ja ohjata yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien järjestämistä tarpeellisilla järjestysluonteisilla säännöksillä. Tätä lakia sovelletaan yleisiin kokouksiin sekä yleisötapahtumiin. Yleisötilaisuudella tässä laissa tarkoitetaan yleisölle avoimia huvitilaisuuksia, näytöksiä, kilpailuja sekä niihin rinnastettavia tilaisuuksia, joita ei luokitella kokouksiksi tai yksityistilaisuuksiksi. (Kokoontumislaki 1999/530)

Conit luetaan yleisötilaisuuksiksi, joten niitä järjestäessä tulee noudattaa kokoontumislakia.

Yleisötilaisuus on järjestettävä rauhanomaisin tarkoituksin, sekä yleisötilaisuuteen osallistujien ja sivullisten turvallisuus on taattava eikä heidän oikeuksiaan saa loukata. Tilaisuudesta ei saa myöskään tulla ympäristölle haittoja eikä osallistujia saa syrjiä. (Kokoontumislaki 1999/530)

Yleisötilaisuuden saa järjestää täysivaltainen henkilö, yhteisö ja säätiö. Järjestäjän on aina saatava lupa yleisötapahtuman järjestämiseen tapahtumapaikalla. Yleisötapahtumasta on myös tehtävä kirjallinen ilmoitus vähintään 5 päivää ennen tapahtuman alkamista järjestämipaikan paikkakunnalliselle poliisille. Poliisi voi myös hyväksyä myöhemmin tehdyn ilmoituksen, mikäli tapahtuma ei edellytä toimenpiteitä järjestyksen tai turvallisuuden ylläpitämiseksi. Poliisilla on oikeus kieltää yleisötilaisuuden järjestäminen, mikäli tilaisuuden järjestäminen on lainvastaista tai tilaisuuden järjestämisessä rikotaan olennaisesti kokoontumislakia. Muita syitä ovat se, ettei järjestystä tai turvallisuutta voida ylläpitää, tapahtumasta koituu vaaraa terveydelle tai omaisuudelle, tai tapahtuman järjestäminen aiheuttaisi huomattavaa haittaa ympäristölle ja sivullisille. Järjestäjän on myös huolehdittava yleisötapahtuman järjestyksen, turvallisuuden ja lain noudattamisesta. Järjestäjän on myös määrättävä tapahtuma keskeytyksi, mikäli siitä koituu haittaa ihmisten, ympäristön tai omaisuuden turvallisuudelle. (Kokoontumislaki 1999/530)

Esimerkki 5.

Paikalliset nuoret haluavat järjestää Esimerkkiconin, joka järjestetään paikallisella koululla. Koska tapahtuma luokitellaan yleisötapahtumaksi, tulee heidän noudattaa kokoontumislakia. Tämä tarkoittaa sitä, että heillä pitää olla koulun lupa järjestää tapahtuma sekä ilmoitettava poliisille yleisötapahtumasta. Heidän tulee myös huolehtia, että turvallisuutta ja lakia noudatetaan, eikä tapahtumasta koidu haittoja ympäristölle tai sivullisille. Nuorilla ja Esimerkkiconia järjestävällä taholla on vastuu tapahtumasta, ja heidän pitää myös tarpeen vaatiessa keskeyttää tapahtuma, mikäli se ei ole turvallinen tai siitä koituu haittaa ympäristölle tai omaisuudelle.

Pelastuslaki

Pelastuslain tarkoituksena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tavoitteena on myös, että onnettomuuden sattuessa ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja seurauksia rajataan niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. Pelastuslaissa säädetään ihmisten, yritysten ja muiden yhteisöjen ja oikeushenkilöiden velvollisuudesta ehkäistä tulipaloja ja muita onnettomuuksia, varautua onnettomuuksiin, sekä toimintaan onnettomuuden sattuessa ja uhatessa, rajoittaa onnettomuuksien seurauksia, rakentaa ja ylläpitää väestönsuojia sekä osallistua pelastustoiminnan tehtäviin. (Pelastuslaki 2011/379)

Tämä tarkoittaa sitä, että tapahtumaa järjestäessä on pyrittävä estämään onnettomuuksien ja tulipalojen synty, varautua niihin ennakkoon ja jos käy huonosti, toimia tilanteen niin vaatiin. Riskikartoitus on hyvä keino ennakoida ja estää mahdollisten onnettomuuksien synty.

Esimerkki 6.

Olette järjestämässä Esimerkkiconia. Kun suunnittelette tapahtumaa, teidän pitää noudattaa pelastuslakia. Kun järjestätte tapahtumanne koululla, huomioitte siellä olevat riskit, jotka voivat aiheuttaa onnettomuuksia. Tarkistatte myös, että paikassa on

palohälyttimet sekä -sammuttimet ja te tiedätte missä ne ovat. Pidätte myös hätäpoistumistiet avoimina, ettekä omilla toimillanne tuki niitä. Olette myös ennakkoon tehneet pelastussuunnitelman.

Ympäristönsuojelu- ja jätelaki

Ympäristönsuojelulain päätarkoituksena on ehkäistä ympäristön pilaantumista ja ehkäistä jätteistä koituvia haitallisia vaikutuksia. Toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus. Hänen on oltava selvillä toimiensa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä sekä niiden hallinnasta ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanjärjestäjän on myös velvollisuus suunnitella toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. (Ympäristönsuojelulaki 2014/527)

Tämä tarkoittaa sitä, että tapahtumanjärjestäjän on huolehdittava myös tapahtuman lähiympäristöstä ja puistoalueista, joissa järjestää toimintaa. Tapahtumanjärjestäjällä on velvollisuus pyrkiä tekemään valintoja, jotka suojaavat ympäristöä ja jotka edistävät luonnon puhtaana pitoa.

Jätelain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä sekä jätehuollosta syntyviä vaaroja ja haittoja sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä estää roskaamista. Roskaamiskiellossa määritellään, ettei ympäristöön saa jättää jätettä tai muutakaan sinne kuulumatonta roskaa. Roskaajan on poistettava esine ympäristöstä ja muutenkin siivottava alue. Mikäli roskaajaa ei saada selville, on vastuu alueen siivoamisesta yleisötapahtuman järjestäjällä tai alueen haltijalla, jos tapahtuma järjestetään heidän luvallaan eikä yleisötilaisuuden järjestäjä huolehdi siivoamisvelvollisuudesta. (Jätelaki 2011/646)

Tämän perusteella tapahtuman pitäisi huolehtia tapahtuma-alueen lähistön siivoamisesta ja huolehtia, että tapahtumapaikalla on mahdollisuus kierrättää ja laittaa roskat roskakoriin. Tapahtuman tulisi myös toimillaan vähentää jätteen määrää, esimerkiksi kehottamalla ihmisiä käyttämään pulloja tai uudelleenkäyttämään mukinsa. Myös muovimukien vaihtaminen pahvimukeihin voi olla mahdollinen vaihtoehto.

Nämä kaksi kohtaa vaikuttavat esimerkiksi Traconiin, joka järjestää ohjelmaa Tampere-Talon vieressä olevassa Sorsapuistossa.

Esimerkki 7.

Esimerkkicon, joka järjestetään koululla, sijaitsee puiston vieressä. Olette saaneet kaupungilta luvan käyttää puistoa tapahtumassanne, ja päätättekin pitää siellä piknikin. Näin ollen te olette velvollisia huolehtimaan myös puistoalueen puhtaudesta. Kun piknik on ohi, on teidän siivottava puisto, etlette ole sopineet kaupungin kanssa toisin. Jos puistossa ei ole roskakoreja, olette myös valmiita tuomaan sinne sellaiset, jolla pystytte vähentämään roskan määrää puistossa.

Elintarvikelaki

Elintarvikelain tarkoituksena on varmistaa elintarvikkeiden ja niiden käsittelyn turvallisuus, elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikemääräysten mukainen laatu. Lain tarkoituksena on myös varmistaa, että elintarvikkeista annetaan oikeanlaista tietoa eikä johdeta harhaan, sekä suojata kuluttajia elintarvikkeiden aiheuttamilta terveysvaaroilta ja taloustappiota sekä varmistaa elintarvikkeiden jäljitettävyys. (Elintarvikelaki 2006/23)

Jos tapahtumaan liittyy elintarvikkeiden myyntiä tai tarjoilua, siitä tulisi tehdä ilmoitus tapahtumapaikan kaupungin elintarvikevalvontaan. Tapahtuman järjestäjän tulee selvittää, onko elintarvikemyyjien liikkuvat elintarvikehuoneistot hyväksytyt ja toiminnasta on tehty ilmoitus. Pienimuotoisesta toiminnasta, esimerkiksi yksityishenkilön pullanmyynti, ei tarvitse tehdä ilmoitusta elintarvikevalvontaan. (Visit Tampere s.51)

Järjestäjän on tehtävä ilmoitus suuresta yleisötapahtumasta paikalliselle terveysviranomaiselle, mikäli tapahtumaan odotetaan saapuvan yli 500 henkilöä. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, viimeistään 15 päivää ennen tapahtumaa. (Tapahtumajärjestäjän opas s.26)

Tapahtumanjärjestäjän on varmistettava, että tapahtumassa elintarvikkeita myyvillä henkilöillä on luvat kunnossa. Elintarvikkeiden myyntiä voi myös rajoittaa tapahtumapaikan kanssa tehty sopimus.

Esimerkki 8.

Esimerkkicon on saanut puiston käyttöönsä ja haluaa sinne makkaramyyjän, jolta piknikille tulijat voivat ostaa syötävää ja juotavaa. Tapahtumanjärjestäjänä teidän tulisi selvittää, että makkaranmyyjällä on lupa myydä elintarvikkeita ja muistettava tehdä elintarvikemyynnistä ilmoitus kaupungin terveysturvaviranomaisille, mikäli tapahtumaan odotetaan saapuvan yli 500 henkeä.

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

Järjestyksenvalvojan tehtävänä on suorittaa osoitetulla alueella järjestyksenvalvoja-tehtävää. Järjestyksenvalvojan on toteutettava poliisin ja pelastus- ja muiden viranomaisten antamia käskyjä ja määräyksiä. Järjestyksenvalvojaksi voidaan asettaa vain henkilö, jolla on poliisin myöntämä voimassa oleva hyväksyntä. Järjestyksenvalvojan voi asettaa muun muassa yleisötilaisuuden järjestäjä kokoontumislaissa tarkoitettuun yleisötapahtumaan, yksityistilaisuuteen tilaisuuden järjestäjän toimesta tai leirintäalueen pitäjä leirintäalueelle. Järjestyksenvalvoja voidaan myös asettaa paikan välittömään läheisyyteen, mutta järjestyksenvalvojan toimialuetta ei tulisi asettaa laajemmaksi kuin se on järjestyksen ja turvallisuuden kannalta tarpeellista. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2015/1085)

Järjestyksenvalvojan on toiminnassaan asetettava etusijalle sellaiset toimenpiteet, jotka edistävät yleisön turvallisuutta. Järjestyksenvalvojalla on velvollisuus ilmoittaa välittömästi tapahtuman järjestäjälle tai alueen omistajalle turvallisuutta vaarantavista seikoista ja ryhdyttävä heti toimenpiteisiin, turvaten yleisön ja vaaran poistamiseksi alueeltaan. Mikäli järjestyksenvalvoja joutuu suorittamaan voimankäyttöä tai kiinniottamaan henkilön, pitää hänen tehdä tapahtumasta kirjallinen selvitys, tapahtumailmoitus. Järjestyksenvalvojan tulee käyttää työtehtävissään selkeää tunnusta, joka kertoo hänen asemansa. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2015/1085)

Esimerkki 9.

Esimerkkicon järjestetään koululla, johon on kaksi sisäänpääsyä. Tapahtumaan toivotaan tulevan noin 500 henkilöä. Koska tapahtuma on pääsymaksuton, ei ovilla tarvitse olla erillistä kulunvalvontaa, jotka tarkistaisivat kävijöiden rannekkeet. Puistoalue on

kuitenkin tapahtuma-aluetta, joten sinne joudutaan laittamaan järjestyksenvalvoja. Koulussa on myös kaksi kerrosta, joten molempiin kerroksiin laitetaan oma järjestyksenvalvojapari. Tapahtuman puistoalueella tapahtuu yksi tappelun alku, johon puistossa olleet järjestyksenvalvojat menevät väliin. He tekevät siitä tapahtumailmoituksen, kuten heitä on ohjeistettu. Yksi järjestyksenvalvoja huomasi ennen tapahtumaa, että palo-oven edessä oli pahvilaatikoita, joista hän huomautti tapahtumanjärjestäjälle, joka siirsi laatikot.

Tekijänoikeuslaki

Tekijänoikeuslaissa määritellään, että se, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, olkoon se sitten kirja, elokuva, maalaus, sävellys, on tuotokseensa tekijänoikeus. Tekijällä on taloudellinen ja moraalinen oikeus. Tekijällä on yksinomainen oikeus määrätä teoksensa saattamisesta yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna. (Tekijänoikeuslaki 1961/404)

Lyhyesti selitettynä, tekijällä on oikeus saada taloudellinen korvaus hänen teoksensa käyttämisestä. Moraalisiin oikeuksiin kuuluu muun muassa se, että tekijä tulisi mainita hyvän tavan mukaisesti ja teosta ei saisi muokata.

Teos on saatettu yleisön saataville, kun se välitetään yleisölle niin, että heillä on mahdollisuus saada teos käsiinsä valitsemastaan paikasta ja valitsemaansa aikaan, tai se esitetään julkisesti esitystapahtumassa yleisön läsnä ollessa, sen kappale tarjotaan myytäväksi, lainattavaksi tai vuokrattavaksi taikka muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai sitä näytetään julkisesti teknistä apuvälinettä käyttäen. (Tekijänoikeuslaki 1961/404)

Tapahtumissa yksi suurin tekijänoikeuksiin liittyvä alue on erilaiset kisat, joissa soiteetaan esityksen taustalla musiikkia. Tekijänoikeudet on myös hyvä huomioida taidekujalla ja myyntipöytäsalin toiminnassa.

Suomessa toimii kuusi tekijänoikeusjärjestöä, APFI, Gramex, Kopiosto, Kuvasto, Sanasto ja Teosto. He edustavat oman alansa tekijöitä, taiteilijoita ja yrityksiä, sekä keräävät näille kuuluvia tekijänoikeuksia ja hoitavat lupa-asioita. (Tekijänoikeus.fi)

Useimmiten conit joutuvat olemaan tekemisissä Gramexin ja Teoston kanssa, jotka vastaavat pääasiassa musiikkikentän tekijänoikeuksista. Jos tapahtuma ei ole valmis

maksamaan musiikista tekijänoikeuskorvauksia, kannattaa varmistaa, että kaikki käytettävä musiikki on tekijänoikeudellisesti vapaata. Jos tapahtumassa järjestetään animahuone, on syytä ottaa selvää, millaisia lupia sen järjestäminen vaatii.

Esimerkki 10.

Esimerkkicon järjestää tapahtumassaan cosplaykisan. Kisa on perinteinen yksilökisa, jossa jokainen osallistuja käy pyörähtämässä lavalla. Tämän kisan taustalle haluttaiisiin musiikkia, mutta järjestäjien valitsema kappale on tekijänoikeuksien alainen. He menevät Teoston sivulle, ja löytävät tapahtumaluvan, joka sisältää niin Teoston kuin Gramexinkin luvan käyttää musiikkia. Koska musiikki soitetään äänitteeltä, he arvelevat heille parhaimmaksi vaihtoehdoksi äänitemusiikki huvitilaisuudessa luvan, josta löytyy myös oma lupa pääsymaksuttomille tapahtumille. Tämän jälkeen he siirtyvät luvan hakemiseen. He valitsevat Teoston sivulta oman toimialansa sekä luvan, jonka haluavat. He syöttävät tapahtumansa tiedot ja ostavat tapahtumaluvan. Näin heillä on laillisesti oikeus soittaa cosplaykisansa taustamusiikkina haluamansa kappale.

Ilmoitus yleisötilaisuudesta

Kun järjestät yleisötilaisuuden, on sinun tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus tapahtumapaikan paikalliselle poliisille. Poikkeuksen muodostavat sellaiset yleisötapahtumat, jotka pienen kävijämäärän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi eivät edellytä toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi tai erityisiä liikennejärjestelyjä. (Poliisi.fi 2019)

Ilmoitus yleisötilaisuudesta on tehtävä viimeistään viisi vuorokautta ennen tapahtuman alkua. Halutessaan poliisi voi vaatia myös muita selvityksiä, kuten tapahtumapaikan haltijan suostumuksen, sekä muita lainsäädännön edellyttämiä tilaisuuden järjestämiseen liittyviä ilmoituksia, lupia tai toimenpiteitä. Poliisi voi myös vaatia selvityksen vastuuvakuutuksen ottamisesta. Tapahtumailmoituksen voi tehdä sähköisesti tai viedä tulostetun ilmoituksen tapahtumapaikan paikalliselle poliisilaitokselle tai postittaa kirjeitse. (Poliisi.fi 2019)

Pääjärjestäjän tehtävänä on varmistaa, että ilmoitus yleisötapahtumasta on tehty sekä muu vaadittu dokumentaatio on kasassa. Yleisesti ilmoitus yleisötapahtumasta on

mennyt turvallisuusvastaavan alueelle, kun taas vakuutukset talousvastaavalle. Ilmoitusta tehtäessä on oltava selvillä järjestyksenvalvojat ja heidän korttien numerot.

Ilmoituksen käsittely on maksullinen. Tarkista ajankohtainen hinta poliisin palveluhinnastosta.

Esimerkki 11.

Noin kaksi viikkoa ennen tapahtumaa tapahtumanjärjestäjät ovat saaneet kaiken dokumentaation kasaan ja pystyvät viimein lähettämään ilmoituksen yleisötapahtumasta poliisille. He päättävät tehdä tämän sähköisesti poliisin palvelujen kautta. Koska he ovat jo ostaneet Teoston tapahtumaluvan, he voivat merkitä sen numeron tapahtumailmoitukseen. He myös liittävät hakemukseen mukaan turvallisuus- ja pelastussuunnitelman sekä luvan käyttää koulua ja puistoa tapahtumassaan. He täyttävät kaikki lomakkeen kohdat, ja lähettävät sen eteenpäin poliisille.

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 16 §:n mukaan yleisötilaisuuksiin sekä muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai jonkin muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävää henkilö- tai paloturvallisuusriskiä, on tilaisuuden järjestäjän laadittava pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Pelastussuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi tapahtuman turvallisuussuunnitelmaa. Suunnitelmasta tulee tulla ilmi perustiedot tapahtumasta (Luonne, järjestäjät, kohderyhmä, ajat, osallistujamäärä, tapahtuman aikainen turvallisuudesta vastaava henkilö sekä varahenkilö yhteystietoineen) sekä kartta alueesta, johon on merkitty mahdolliset anniskelualueet sekä muut turvallisuuden kannalta merkittävät paikat. Suunnitelman pitää sisältää myös arviot riskeistä, onnettomuuksien ennalta ehkäisevät toimet, huomioiden muun muassa poistumistiet sekä alkusammutuskalusto, sekä toimintaohjeet onnettomuuksien varalle. Myös tiedot vakuutuksista, järjestyksenvalvojasuunnitelma sekä liikennesuunnitelma tulee liittää mukaan. Pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista hyväksyttäväksi alueen pelastusviranomaisille ja tämä aikaraja on

ehdoton. Poliisi edellyttää pelastussuunnitelman liittämistä yleisötapahtuman ilmoitukseen. (Poliisi 2016)

Pelastusviranomaiset saattavat myös tehdä kierroksen tapahtumapaikalla ennen tapahtuman aukeamista, tarkistaen että turvallisuutta noudatetaan myös tapahtumapaikalla, eikä vain paperilla.

Esimerkki 12.

Esimerkkicon käyttää tapahtumansa pelastussuunnitelman pohjana nuorisotoimella jo valmiiksi olevaa suunnitelmaa, muokaten ja lisäten siihen omia tarpeitaan vastaavia kohtia. Tapahtuman tukena on ollut paikallinen nuorisotoimi, joka auttaa heitä turvallisuussuunnitelman tekemisessä. Pelastussuunnitelma lähetettiin tarkastettavaksi melkein kolme viikkoa ennen tapahtumaa, koska järjestäjät halusivat varmuuden vuoksi ylimääräistä aikaa, mikäli suunnitelmassa olisi jotain väärin. He käyttivät myös apuna internetistä löytyviä mallipohjia.

5.3 Tapahtumapaikka

Tapahtumaa järjestäessä tapahtumapaikka merkitsee paljon. Haluatko järjestää tapahtuman isossa messuhallissa, konferenssikeskuksessa, nuorisotalossa vai kirjastossa? Riippuen tapahtumapaikasta ja tapahtuman temasta, osa-alueita voidaan järjestää eri tavoilla.

Tapahtumapaikan tulee vastata tapahtuman tarpeita. Mikäli tapahtuman halutaan painottuvan erilaisiin luento-ohjelmiin, on varmistettava, että tapahtumapaikassa on siihen soveltuvia tiloja. Esimerkiksi suuri halli ei sovellu niin hyvin puheohjelmaan kuin esimerkiksi koulu, josta löytyy valmiiksi jaoiteltua luentotilaa, eikä tarvitse rakentaa erillisiä luentotiloja suureen ja kaikuvaan halliin. Jos taas tapahtuman halutaan painottuvan esityksiin ja konsertteihin, on hyvä harkita tapahtumapaikaksi paikkaa, josta löytyy valmiiksi esiintymislava.

Tilan valintaan vaikuttaa myös budjetti. Myös päivämäärä vaikuttaa tapahtumapaikkaan. Se, onko päivämäärä joustava vai tiettyyn sidottu. Jos tapahtuman tulee olla tietynä viikonloppuna, kannattaa tilojen kannalta olla ajoissa liikenteessä. (Kinnunen 2018)

Tapahtumapaikka vaikuttaa paljon tapahtumaan. Paikka määrittää tapahtuman maksimikoon, luonnetta ja mahdollista ikärajaa. Erilaisiin messuhalleihin ja konferenssi-keskuksiin mahtuu paljon suurempi määrä ihmisiä kuin nuorisotaloon.

Kun mietitään tapahtumapaikkaa, olisi syytä ottaa huomioon paikalle saapuminen. Kuinka helppo paikalle on saapua julkisilla liikennevälineillä tai omalla autolla.

Yleisesti tapahtumaan osallistujat arvostavat helppojen ja nopeiden kulkuyhteyksien varrella olevia tapahtumapaikkoja. Kannattaa ottaa huomioon, saapuvatko vieraat läheltä vai kaukaa sekä millaisilla liikennevälineillä he tulevat, ja kuinka paljon on mahdollisesti tulossa ulkomailta. On myös hyvä muistaa, että kävijöiden lisäksi myös henkilökunnan on päästävä paikalle. (Kinnunen 2018)

Suomessa on järjestetty muun muassa coneja Turun yliopiston tiloissa (Animecon, Finncon), Helsingin kaapelitehtaalla (Animecon), Tampere-Talolla (Tracon, Tampere-Kuplii, Tracon Hitpoint), Espoon kulttuuritalolla (Yukicon), Pieksämäen kirjastolla (Bakacon), Kuopion musiikkitalolla (Animecon), Helsingin messukeskuksen Kokoustamolla (Yukicon, Animecon, Worldcon), Hyvinkään nuorisotalolla (Hypecon), Lahden Sibelius-talolla (Desucon, Desucon Frostbite) ja monissa muissa paikoissa.

6 OSA-ALUEITA JA VASTAAVUUKSIA

Tapahtuma koostuu monesta eri tuotannon osa-alueesta ja näiden osa-alueiden toiminta vaikuttaa tapahtuman laatuun. (Iso-Aho ym. 2011, s.33)

Tapahtumaa järjestäessä on hyvä ottaa huomioon sen eri osa-alueet. Tämä pätee niin coneihin kuin muihinkin tapahtumiin. Jokainen con-tapahtuma voi itse päättää millaisiin vastuu-alueisiin he jakavat tehtävät, eikä ole olemassa oikeaa tai väärää tapaa jakaa työtehtäviä. Työtehtäviä helpottaa se, että ne olisivat selkeästi sidottuna toisiinsa ja vastuu-alueet olisi selkeästi jaettu. Usein näkeekin jaettavan tehtäviä niin, että ne selkeästi tukevat toisiaan.

Myös tehtävien nimikkeet voivat vaihdella coneittain, joten kannattaa tehdä selväksi, mitä mikäkin nimike pitää sisällään.

Suurimpia osa-alueita ovat esimerkiksi talous ja ohjelma, jotka voidaan jakaa pienempiin osa-alueisiin, kuten esimerkiksi talouden kohdalla sponsorit ja myyntipöytäsalit, lipunmyynti ja taidekuja.

6.1 Pääjärjestäjä

Tapahtuman pääjärjestäjän tehtävänä on toimia organisaation päällikkönä.

Pääjärjestäjien tehtävänä on vastata siitä, että tapahtuma järjestyy. Tehtäviin kuuluu myös koota conitea ja johtaa sen työskentelyä, seurata budjetin toteutumista ja huolehtia siitä, että tapahtuman tuotannon aikatauluissa pysytään. (Paasikivi 2018b)

Projektin, tässä tapauksessa tapahtuman, johtaminen vaatii paljon pelisilmää ja joustavuutta monissa tilanteissa. Jotta projektipäällikkö, tässä tapauksessa pääjärjestäjä, pystyisi johtamaan tiimiään, on hänen ymmärrettävä tiimien todellinen ja mahdollinen voima sekä ymmärrettävä mitä niissä tapahtuu. Hänen on haluttava sekä osattava viestiä ja rakentaa aitoa yhteistyötä. Pääjärjestäjä toimii myös esimerkkinä muille avuliaisuudessa, kunnioittamisessa ja yhteistyössä. Pääjärjestäjä näyttää muille myös mallia sitoutumisessa ja osaa olla motivoiva. (Murray 2013)

Jokainen pääjärjestäjä johtaa tapahtumaa omalla tavallaan. Onkin tärkeää, että pääjärjestäjä löytää oman johtamistapansa ja on valmis myös epäonnistumaan, mutta myöntämään virheensä. Virheistä oppii ja pääjärjestäjän tulisi erityisesti olla mallina muille järjestäjille, että palautetta otetaan vastaan.

6.2 Talous

Talous eli raha.

Tapahtumaa voidaan rahoittaa monilla keinoilla. Yleisimpiä keinoja conien rahoituksessa ovat lipunmyynnin tulot, sponsoritulot, oheistuotteista saatavat tulot sekä mahdolliset avustukset. Avustuksia voi hakea esimerkiksi kaupungilta, kulttuurisäätiöiltä tai muilta tapahtumilta.

Taloustalustaan päätehtäviin kuuluu muun muassa tapahtuman budjetointi ja budjetin seuraaminen, sekä laskujen maksaminen ja rahaliikenteen seuraaminen. (Paasikivi 2018b)

Budjetti tarkoittaa tapahtuman talousarviota, tulo- ja menoarvioita. Budjetoinnilla taas tarkoitetaan tämän suunnitelman tekemistä. (Ukkopro.fi)

Tapahtumaa tehdessä budjettikaudeksi kannattaa laittaa tapahtuman kesto, varsinkin jos on kyseessä yksi tapahtuma tai lyhyessä ajassa järjestettävä tapahtuma. Kun budjetoinnin tekee kerralla hyvin, samaa pohjaa voi käyttää myös tulevissa tapahtumissa, jolloin budjetointia ei aina tarvitse aloittaa alusta, vaan sitä voi päivittää vastaamaan nykyistä tilannetta.

Yhtenä taloustalustaan tehtävänä on myös hoitaa viitenumerot. Esimerkiksi sponsorivastaava tarvitsee viitenumerot laskujen tekemiseen.

Yksi taloustalustaan tehtävä on myös huolehtia tietyistä luvista ja vakuutuksista. Useimmiten taloustalustaan huolehtii Teostosta sekä erilaisten vakuutusten hankkimisesta.

Lipunmyynti

Yksi keino rahoittaa tapahtumaa on lipunmyynti.

Lipunmyyntivastaavan tehtävänä on nimensä mukaisesti huolehtia tapahtuman lippujen myynnistä, hoitaa lippuihin liittyviä asiakaskyselyjä, huolehtia sisäänpääsystä ja rannekevaihdosta sekä huolehtia myös omalta osaltaan ohjelmanumeroiden paikkalippujen jaosta. Lipunmyyntivastaava osallistuu myös omalta osaltaan tapahtuman internetsivujen päivitykseen ja huolehtii oman vastuualueensa vänkärien opastamisesta. (Hakulinen, 2019)

Tapahtumaa on helpoin rahoittaa lipputuloilla. Se, mikä on pääsylipun hinta on, järjestäjien päätettävissä. On kuitenkin hyvä muistaa, että mikäli lipun hinta on liian korkea, se voi vaikuttaa kävijämäärään. Lipun hintaa päätettäessä onkin hyvä laskea tapahtuman pakolliset kulut, esimerkiksi tapahtumapaikan vuokra, ja laskea kuinka monta lippua milläkin hinnalla pitäisi myydä, että pakolliset kulut saataisiin katettua.

Tapahtuman lippuja myydään pääasiassa internetin välityksellä e-lippuina, jotka vaihdetaan tapahtuman alkaessa rannekkeisiin. On myös mahdollista myydä lippuja edustuspöydillä eri tapahtumissa, jolloin ostaja saa fyysisen rannekkeen suoraan itselleen. Lipunmyyntivastaavan tulee olla selvillä siitä, kuinka paljon lippuja on myyty verkko-kaupan kautta ja kuinka paljon tapahtumien edustuspöydillä. (Hakulinen 2019)

Mikäli lippuja jää yli, on aina mahdollisuus myydä niitä tapahtuman ovelta.

Kun vertaillaan eri tapahtumien lipunmyyntiä, huomataan samanlaista kaavaa. Tracon 2019 myy rannekkeitaan muutamassa edustustapahtumassa (Tampere Kuplii, Ropecon) sekä lippukaupan kautta. Desucon 2019 myy lippujaan pelkästään lippukaupassa ja ovelta mikäli niitä jää verkkomyynnin jälkeen yli. Yukicon 2019 myi lippujaan muutamassa edustustapahtumassa (Tracon, Kibecon) sekä lippukaupassa.

Sponsorit

Sanaa "sponsorointi" on jo pitkään käytetty kuvaamaan yritysten ja eri aloja edustavien kohteiden välistä markkinointiyhteistyötä. On kuitenkin tarpeen ilmaista perinteinen sponsorointi-käsite uudella, ajan henkeä enemmän vastaavalla tavalla. Sponsorointiyhteistyö kertoo osuvasti ja konkreettisella tasolla tämän ainutlaatuisen yhteistyömuodon luonteesta. Sponsorointiyhteistyö on aina vastikkeellista yhteistyötä kahden eri osapuolen, yrityksen ja kohteen kesken. (Ajala&Forssell 2014)

Coneissa sponsorointi näkyy yleisimmin mainosmyyntinä sekä myyntipöytäsalin myyjinä. Myyjille annetaan näkyvyyttä rahaa vastaan erilaisilla mainosvaihtoehdoilla, useimmiten internet sivujen bannereina sekä mainoksina ohjelmalehdessä, sekä tarjoamalla heille myyntipaikkoja tapahtumaan.

Sponsorivastaavan tehtävänä onkin organisoida tapahtuman myyntipöytäsalin ja pyrkiä hankkimaan tapahtumalle erilaisia tuloja niin mainoksien kuin mahdollisten sponsorien kautta.

Yrityksenne on lämpimästi tervetullut Traconin sponsoriksi! Sponsorisopimukset räätälöidään yrityksen tarpeita vastaaviksi.

Tarjolla on **myyntipöytätilaa** sekä mainosmahdollisuuksia Tracon 2019:n ohjelmalehdessä ja web-sivustolla.

Sponsorisopimuksen hinta määräytyy sen sisällön mukaan. Lisäksi kaikki sponsorimme saavat nimensä web-sivustomme yhteistyökumppanisivulle sekä ohjelmalehteen, mikäli varaus on tehty ennen ohjelmalehden painoon lähettämistä.

(Tracon 2019c)

Tapahtuman myyjien ja sponsorien kanssa kannattaa tehdä sponsorisopimus. Sopimuksessa olisi hyvä käydä ilmi mitkä ovat sponsorin vastuut ja mitkä ovat tapahtumanjärjestäjän vastuut. Sopimus voidaan esimerkiksi allekirjoittaa paikan päällä tai laittaa laskun yhteyteen ja laittaa sopimusehtoihin, että laskun maksamalla sponsori hyväksyy sponsorisopimuksen ehdot.

Sopimuksessa voi määritellä monia asioita, niin tuotteisiin liittyen kuin myyntialueen toimintaan.

Kaiken myyntialueella tapahtuvan toiminnan tulee tapahtua oman alueen sisäpuolella. Alueella järjestettävä toiminta ei saa olla häiriöksi tapahtumalle tai aiheuttaa vaaraa kävijöille. Alueella esitettävät tuotteet ja mainokset eivät saa olla tapahtuman hengen vastaisia. Mainoksia ei saa asettaa oman alueensa ulkopuolelle eikä niitä saa kiinnittää seinäpintoihin, oviin tai muihin tapahtumapaikan rakenteisiin. Sponsorin tulee itse huolehtia tarvittavat luvat toimintansa harjoittamiseen. Tämä koskee erityisesti tekijänoikeudenalaisia tuotteita ja sponsorin on tarpeen vaatiessa pystyttävä todistamaan lupien olemassaolo. Sponsori on vastuussa oman alueensa turvallisuudesta eivätkä saa

omilla tavaroillaan estää hätäpoistumistielle pääsyä. Sponsorin on noudatettava Suomen lakia, sekä tapahtumanjärjestäjän, tapahtumapaikan ja viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Sponsorin on vastuussa aiheuttamistaan haitoista ja vahingoista. Mikäli sponsori toimii ohjeiden vastaisesti eikä korjaa toimintaansa, tapahtumanjärjestäjällä on oikeus poistaa sponsori tapahtumasta. (Ropecon 2019)

Sponsorivastaavan kannattaa ennakkoon tutustua erityisesti tekijänoikeuslakiin ja tavaramerkkilakiin.

Piraattituotteet ja tuotemerkkiväärennökset ovat yksi ongelma, jota sponsorivastaavan täytyy selvittää.

Tavaroiden väärentämisessä on kyse siitä, että tuotteeseen kiinnitetään tai painetaan väärennetty tavaramerkki ja tuotetta markkinoidaan antaen vaikutelma, että se olisi tavaramerkin haltijan aito tuote. Tuoteväärennösten laatu on yleensä heikompi kuin alkuperäisten tuotteiden. (Tieteen termipankki)

Piraattituotteilla tarkoitetaan yleensä ei-lisenssoituja tuotteita, eli tavaroita, jotka on valmistettu ilman tavaramerkin oikeuden hallitsijan lupaa. Yleensä tuotteet ovat alkuperäisen tuotteen kopioita tai "alkuperäisiä töitä" joiden malli on otettu esimerkiksi fanartista tai vastaavista teoksista. Tuotteen voi yleensä erottaa laadusta, copyright-merkinnöistä, pakkauksesta, valmistajasta ja hinnasta. (Urumi 2009)

Coneissa saattaa törmätä esimerkiksi väärennettyihin figureihin, pehmoleluihin ja avaimenperiin. Erityisesti kannattaa kiinnittää huomiota myös logojen käyttöön taidekujalla ja artesaanipöydillä. Keinoja taistella piraattituotteita vastaan on valita tapahtumaan vain luotettavia myyjiä ja tehdä niin kutsuttu piraattikierrros ennen ovien avaamista. Piraattikierrroksella käydään myyjien pöydät läpi ja tarkistetaan mahdollisia esillä olevia tuotteita.

Kirpputori

Tapahtumissa yhtenä mahdollisena osa-alueena on kirpputori. Kirppiksen löytää useimmiten kaikista isommista tapahtumista, ja nykyään kirppiksen ylläpitoon on koodattu oma erillinen Kirppu-ohjelmansa. (Kirpusta lisää myöhemmin tekniikka-osi-
ossa)

Kirpputorivastaavan tehtävä on organisoida kirpputorin toimintaa. Hänen kuuluu tilata tarvittavat pöydät ja kalusteet sekä huolehtia työntekijöiden perehdytyksestä. Hänen kuuluu myös tehdä ohjeistus kävijöille tavaroiden ilmoittamista.

Kirpputorilla, riippuen tapahtuman teemasta, voit myydä itsellesi tarpeetonta mangaa, animea, figuureja, pehmoleluja, cosplayasuja tai mitä tahansa muuta japanilaiseen populaarikulttuuriin liittyvää. Tuotteet eivät kuitenkaan saa olla piraattituotteita tai taidekujalle kuuluvia tuotteita. Kirpputorin myyjät, useimmiten vapaaehtoistyöntekijöitä, hoitavat tavaroiden näytteilleasettelun ja myynnin, eli tavarantoimittajien tarvitsee vain tuoda tuotteensa kirpputorille ja käydä sitten conin loppuksi hakemassa myyntivoittonsa sekä myymättä jääneet tavarat. (Desucon 2019b)

Ennen tapahtumaa tulisi tehdä ohjeistukset kirpputorille, miettiä tavaroiden ilmoittamisen aukiolot, arvioida tavaravolyymin määrä tapahtumassa, huolehtia tila ja esillepanotarpeet, huolehtia palvelin sovellukselle, huolehtia kassa, läppärit ja viivakoodinlukijat, suunnitella alueen kasaaminen, etsiä henkilökunta ja kouluttaa heidät tarvittaessa sekä miettiä mahdolliset rahaan liittyvät asiat. (Sirola 2017)

Taidekujat

Taidekujalla tarkoitetaan aluetta, jonne taiteilijoiden on mahdollista hakea itselleen myyntipöytää. Taidekujalla taiteilijat ja kädentaitojen harrastajat esittelevät ja myyvät itse tekemiään töitä ja tältä alueelta löytää niin fanartia kuin originaaleja töitä (Tracon 2019a).

Useat tapahtumat (Esimerkiksi Tracon 2019, Desucon 2019) valitsevat taidekujamyynnänsä erillisen portfoliohaun perusteella. Tapahtuman onkin itse päätettävä, haluavatko he virallisen haun vai nopeat syövät hitaat menetelmän paikkavaraukseen. Suurempien tapahtumien taidekujat ovat todella suosittuja, joten onkin tärkeää miettiä kujalle hyvä tila. Traconin taidekujalle on syntynyt vakiintunut paikka Tampere-Talon kolmanteen kerrokseen, kun taas esimerkiksi Desuconissa taidekujan paikka on vaihdellut myyntipöytäsalin ja parven välillä.

Taidekujavastaavan tehtäviin kuuluu taidekujan organisointi, sekä internetsivujen tietojen päivittäminen, kujahaun avaaminen ja sulkeminen, hakemusten läpikäynti ko-

koamansa raadin kanssa sekä valintatulosten lähettäminen. Työhön sisältyy myös erilaisten infoviestien kirjoittamista taidekujalaisille sekä heihin yhteydessä oloa. Myös laskutuksesta huolehtiminen ja kujalaisten profiilien julkaiseminen sivuille kuuluu taidekujavastaavan tehtäviin. Kujakartan suunnittelu on yksi tärkeimmistä tehtävistä. Taidekujavastaava huolehtii myös alueen kasauksesta sekä kujalaisten vastaanotosta. Hänen vastuullaan on myös tarkkailla kujan toimivuutta sekä tarkistaa mahdolliset tekijänoikeudenalaiset tuotteet. (Kastinen 2019)

6.3 Tekniikka

Tekniikkatiimi vastaa tapahtuman eri teknisten osa-alueiden tuottamisesta, kuten IT-palveluista ja AV-tekniikasta sekä tapahtuman sähköistämisestä. Kyseessä on yksi conien osa-alueista, jossa koulutuksella ja tietyn alan osaamisella voi olla merkitystä. (Paasikivi 2018b)

Tekniikkavastaavan tehtäviin kuuluu koota tekniikkatiimi ja organisoida sitä. Erillisillä henkilöillä on omat vastualueensa, esimerkiksi internet tai sähkö. Tekniikkavastaavan tehtäviin kuuluu myös vänkärien ohjeistaminen erilaisiin tehtäviin, kuten salivänkärointiin, jossa toimitaan osittain ohjelmanpitäjän teknisenä tukena ja varmistetaan, että ohjelmanpitäjä saa tarvitsemansa slidet näytölle ja mikin päälle.

Tekniikkavastaavalla olisi hyvä olla jonkinasteista tietoteknistä osaamista, jotta hän pystyy vetämään tiimiään ongelmitta.

Riippuen tapahtumasta, tekniikan alle voivat kuulua myös taltiointi, stream ja muita osa-alueita. Tekniikkatiimi saattaa jakautua useaan osa-alueeseen, jotka menevät muitten tiimien alle. Esimerkiksi lavatekniikka on oma itsenäinen osansa. Tekniikkatiimi on myös yleisesti huolehtinut internetsivujen tekemisen ja ylläpidon.

Yksi tärkeä osa-alue tekniikassa on internet. Osa tapahtuman järjestelmistä vaatii internettiä toimiakseen, joten tekniikan onkin huolehdittava sen mahdollisesta rakentamisesta, mikäli tapahtumapaikka ei pysty taata tasaista internettiä. Myös puhelinyhtiöihin kontaktin ottaminen voi kuulua tekniikalle. Isoissa tapahtumissa puhelinyhtiöiden kapasiteetti tuntuu loppuvan ja puhelinyhteydet pätkevät.

Tapahtumat käyttävät myös erilaisia itse koodattuja ohjelmia, joista esimerkkinä Kompassi ja Kirppu.

Kompassi

Kompassi on Traconin tapahtumanhallintajärjestelmä, joka tarjoaa palveluitaan myös muille Suomessa järjestettäville voittoa tavoittelemattomille tapahtumille. Kompassissa pystyt järjestämään niin vapaaehtoistyövoiman hallinnan, kuin lipunmyynnin ja ohjelmanumeroiden hallinnan. (Pajukanta&Sorjonen 2017)

Tällä hetkellä suurin osa Suomessa järjestettävistä coneista käyttää Kompassia jonkinasteisessa muodossa. Kompassi mahdollistaa helpon tavan käyttää vain yhtä alustaa moneen asiaan ja suurin osa skenen vapaaehtoistyöntekijöistä on jo tottunut Kompassiin ja omistaa sinne tunnukset.

Työvoimahallinnassa voit järjestää vapaaehtoistyöntekijöille ilmoittautumisen tapahtumaan, suunnitella ja koordinoida vapaaehtoisia tapahtumassa. Työvoimahallinta sisältää myös työvuorojensuunnittelukalun. Voit myös muokata työvoimailmoittautumisen lisätietoja tapahtumakohtaisesti, lisäten sinne haluamasi kohdat. Kompassin kautta on myös mahdollista ottaa vapaaehtoistyöntekijöihin yhteyttä sähköpostitse tai tekstiviestitse. Ohjelmahallinnan kautta voit vastaanottaa ohjelmahakemuksia ja suunnitella ohjelmakartan ja julkaista sen. Lippukauppa on helppokäyttöinen verkkokauppa, jonka kautta on mahdollista myydä tapahtumaan pääsylippuja tai vaikka majoituspaikkoja. Lippukauppa integroituu Checkout.fi-maksuvälityspalveluun, jolloin voit vastaanottaa niin suomalaisten verkkopankkien kuin luottokorttienkin maksuja. Liput on mahdollista lähettää postitse tai sähköisinä. Sähköinen lipuntoimitus on toteutettu yhdessä Traconin ja Desuconin kehittämän Lippukala-järjestelmän kautta. Kompassi mahdollistaa myös badgejen ja nimilistojen hallinnan, sekä tarjoaa yhdistyksille palveluna jäsenrekisterien ylläpitoa. Yhdistysten ja tapahtumien on myös mahdollista pyytää sähköpostialiaisten ja sähköpostilistojen ylläpitoa. (Pajukanta&Sorjonen 2017)

Kirppu

Kirppu on conikirpputoreille suunnattu kassa- ja varastokirjanpitojärjestelmä. Ennen tapahtumaa kaikki halukkaat myyjät kirjautuvat järjestelmään, sekä syöttävät tuotteensa, tulostaen niille järjestelmän antamat viivakoodilliset hintalaput. Tapahtumassa myyjät tuovat tuotteensa kirpputorin kassahenkilökunnalle, jotka kirjaavat

tuotteet tuoduksi lukemalla viivakoodin. Tällöin tuote on lisätty varastoon. Kun asiakas ostaa tuotteen, luetaan viivakoodi uudestaan, jolloin Kirppu toimii kassakoneen tavoin, antaen tuotteelle hinnan ja poistaen sen varastosta. Kirpputorin sulkeutuessa ja myyjien tullessa hakemaan myymättömät tuotteet, luetaan viivakoodit ja kirjataan tuotteet ulos järjestelmästä. Mikäli haluat Kirppu-järjestelmän tapahtumaasi, kannattaa ilmoittaa siitä vähintään 1,5 kuukautta ennen rekisteröitymisen alkamista Kirpun ylläpitäjälle. Kirpun käyttö vaatii webbipalvelimen, vähintään yhden kassapäätteen ja viivakoodinlukijan. (Launonen&Sirola 2017)

Mikäli tapahtuman kirpputorilla on käytössä Kirppu, tulee jokaisen työntekijän osata käyttää sitä. Koulutukseen kannattaa varata aikaa, eikä suunnitella koulutusta pidettäväksi juuri ennen myyntituotteiden tuontiaikaa.

6.4 Taltiointi

Taltiointivastaavan tehtävään kuuluu ohjelmanumeroiden mediataltioinnin organisointi, raakamateriaalin järjestäminen ja kerääminen myöhempää käyttöä varten, mahdollisten teknisten ongelmien ratkaiseminen, ja ohjata kuvaustyötä ja tallennustyötä tekeviä vapaaehtoisia. Suuri osa taltiointivastaavan työstä sijoittuu kuitenkin tapahtumien välille, kun videomateriaalia käsitellään sekä julkaistaan. (Paasikivi 2018b)

Taltiointivastaavan tehtäviin kuuluu oman tiimin kokoaminen sekä sen johtaminen ja perehdyttäminen.

Taltiointivastaava saattaa myös olla vastuussa valokuvauksesta sekä streamista.

Valokuvausvastaavan tehtäviin kuuluu organisoida valokuvaajien toimintaa sekä ohjeistaa heitä siinä, mitkä ohjelmat ja asiat tapahtuma haluaisi kuvattavan, ja onko kukaan ohjelmanpitäjistä kieltänyt ohjelman kuvaamista. Hän myös ohjeistaa kuvaajille, kuinka ja minne kuvat julkaistaan.

Suomessa on aktiivinen Conikuvat-yhteisö, joka on tarkoitettu coneissa toimiville kuvaajille. Conikuvat.fi on valokuvauksen harrastajien yhteisö, jonka jäsenet kuvaavat Suomessa järjestettäviä kulttuuri-, harrastus- ja nuorisotapahtumia. Mukaan toimintaan ovat tervetulleita kaikki, jotka kuvaavat tapahtumissa vapaaehtoistyöntekijöinä. (Conikuvat.fi)

Conikuvat järjestävät myös kysyttäessä tapahtumiin kuvauspisteitä, joissa tapahtumassa kävijät voivat vierailta ja kuvauttaa itsensä ilmaiseksi.

Tapahtumissa on myös ryhtynyt yleistymään erilaiset photoshoot-käytännöt, joissa kuvaaja ja cosplayaaja pitävät kuvaushetken, joka on toteutettu TFP (Time for photo) hengessä. Tätä varten on koodattu erillinen Shoottikala-ohjelma, joka toimii kompassin alustalla ja auttaa yhdistämään kuvaajia ja kuvattavia.

Tapahtuman on helppo saada itselleen toimiva valokuvauspalvelu Conikuvien kautta, jolloin valokuvausvastaava tai kontaktihenkilö rekrytoi tapahtumaan kuvaajat ja hoitaa kuvauspisteen järjestelyt. Mikäli tapahtuma haluaa itse valita ja rekrytoida kuvaajansa, he voivat laittaa vapaaehtoistyöntekijälomakkeeseen vapaaseen hakuun valokuvaajan tehtävän. Valokuvausvastaavan on myös huolehdittava kuvaajien kanssa kuvien käyttö sopimukset, jolla kuvaaja antaa tapahtumalle luvan käyttää ottamiaan kuvia omassa markkinoinnissaan ja viestinnässään. Kuvien tekijänoikeus kuitenkin tulisi säilyä kuvaajalla.

Mikäli valokuvaus hoidetaan tapahtumassa hyvin, tapahtuma saa arvokasta markkinointimateriaalia itselleen.

Tapahtuma voi myös järjestää streamin.

Streamaus on tekniikka, jossa videota tai musiikkia toistetaan sitä mukaan kuin sitä ladataan. Stream materiaali voi tulla valmiista materiaalista tai se voidaan generoida lennosta, esimerkiksi live konsertista. (Afterdawn)

Streamista vastaavan henkilön on suunniteltava sen sisältö ja tekniset tarpeet. Lähetettäviä ohjelmia voi olla esimerkiksi cosplaykisa (Jolloin on huolehdittava erityisesti tekijänoikeudellisesta musiikista), erilaisia luentoja, roolipelejä tai yleisfiilistä tapahtumasta. Tracon 2018 streamissa oli esimerkiksi kunniavieraiden haastattelut, erilaisia luentoja, cosplaykilpailut sekä Tampere-Talon henkilökunta haastatteluja (Tracon 2018c).

Videota voi myös käyttää hyväkseen viihdyttämään kävijöitä ja tekemään erilaisia mainosvideoita. Desuconilla on käytössään DesuTV-niminen ryhmä, joka tekee tapahtuman aikana muun muassa haastatteluja, koostevideoita sekä humoristisia mainosvideoita, jotka tapahtuman aikana ja sen jälkeen julkaistaan Desuconin youtube-kanavalla.

6.5 Turvallisuus

Turvallisuusvastaava vastaa tapahtuman turvallisuudesta. Hänen osa-alueelleen kuuluu muun muassa järjestyksenvalvonnan hoitaminen sekä tapahtuman turvallisuuden suunnittelu.

Coneissa turvallisuusvastaavan tehtävät on jaettu kolmeen osa-alueeseen. Ennen tapahtumaa, tapahtuman aikana ja tapahtuman jälkeen tapahtuviin tehtäviin. Ennen tapahtumaa hänen tehtäviinsä kuuluu selvittää järjestyksenvalvojen ja esimiesten määrällinen tarve sekä selvittää mahdollisuudet erilaisiin välinelainoihin muilta tapahtumilta, kuten järjestyksenvalvojan liiveihin ja radiopuhelimiin. Turvallisuusvastaavan kuuluu myös valita hakijoiden joukosta järjestyksenvalvojat, tehdä heille vuorot ja infopakettit, sekä vastata kävijöiden turvallisuutta koskeviin kysymyksiin ja varmistaa, että tapahtuman järjestyssäännöt ovat ajankohtaiset. Tärkeimpiä tehtäviä ennen tapahtumaa on huolehtia tapahtuman ensiavun järjestämisestä, tehdä tapahtumailmoitus sekä pelastussuunitelma. Turvavastaavan on myös hyvä osallistua erilaisiin vastavapalavereihin, jotta hän on tietoinen tapahtumassa tapahtuvista asioista, ja miten ne voivat vaikuttaa turvallisuuteen. (Pitkänen 2019)

Heti projektin alusta lähtien turvallisuusvastaavan on hyvä pitää yllä kontaktia muihin tapahtumanjärjestäjiin. Kun muutoksista tiedetään ajoissa, on niihin helpompi ja nopeampi reagoida turvallisuuden kannalta. Mikäli aluetta päätetäänkin yllättäen laajentaa tai aukioloaikoja muuttaa, se vaikuttaa myös tapahtuman turvallisuussuunniteluun.

Tapahtuman aikana turvallisuusvastaava huolehtii asioiden sujuvuudesta, järjestyksenvalvojen perehdyttämisestä, kulunvalvonnan sujuvuudesta sekä siitä, että tapahtumapaikan henkilökunnalta saadaan kierros tapahtumapaikalla, jolloin on mahdollista nähdä konkreettisesti, missä esimerkiksi ensisammutusvälineistö on. Turvallisuusvastaava huolehtii myös tiedonkulusta omalta osaltaan organisaatiossa sekä toimii ensisijaisena kontaktina viranomaisiin. (Pitkänen 2019)

Mikäli tilanne sitä vaatii, voi poliisin tai ambulanssin kutsua myös vuorossa oleva esimies tai ensiavun työntekijä, tai kiireellisessä tilanteessa muutkin, mutta siitä tulisi ilmoittaa heti kuin mahdollista turvallisuusvastaavalle, jotta hänkin on tietoinen asiasta. (Pitkänen 2019)

Vaikka conit mielletään matalan riskin tapahtumiksi, aina voi tapahtua yllätyksiä. Mikäli tapahtumaviikonlopuksi sattuu todella huono keli, ihmiset pakkautuvat tapahtumapaikan sisälle, mikä voi vaikeuttaa järjestyksenvalvontaa ja talven yllättävä liukas keli lisätä pieniä onnettomuuksia tapahtuma-alueen edustalla. Tällaisiin asioihin onkin hyvä osata varautua ennakoon ja ottaa ne huomioon riskikartoituksessa.

Tapahtuman jälkeen tehtäviin kuuluu osallistuminen tapahtuman purkukokoukseen, mahdollinen palautekeskustelu pääjärjestäjän kanssa sekä kävijä- sekä työvoimapaalutteen lukeminen ja mahdollisten kehityskohteiden ylösottaminen. (Pitkänen 2019)

Turvallisuusvastaavana toimiessa ei ole pakko omistaa järjestyksenvalvojakorttia, mutta silloin hän tulee olemaan pelkässä työnjohtajanroolissa. Järjestyksenvalvojakortti helpottaa työn tekemistä, koska silloin hänellä on tapahtumassakin oikeus osallistua toimenpiteiden tekemiseen, mikäli sellaisia ilmenee. Vastaavan roolissa vaaditaan hyviä viestintätaitoja, stressinsietokykyä ja suunnittelutaitoa. Joskus turvallisuussuunnitelman saattaa joutua tekemään tyhjästä, jolloin kokonaisvaltainen tieto turvallisuuden toiminnasta tapahtumassa on hyväksi. Vaikka yleensä conit ovat matalan turvallisuusriskin tapahtumia, mahdollisuus kaikkeen on silti olemassa. (Pitkänen 2019)

Yksiä suurimpia mokia mitä turvallisuusvastaava voi tehdä, on aliarvioida järjestyksenvalvojen tarve. Aina tulee peruuntumisia ja on hyvä olla puskurivaraa. Yksi ihminen voi tehdä vain tietyn määrän tunteja tapahtuman aikana ja olla vain yhdessä paikassa yhtä aikaa, jolloin tulee tärkeäksi osata suunnitella työvoiman määrä. Turvallisuusvastaavan työssä nousee myös esille kommunikaatio, mitä voi aina parantaa kaikkiin suuntiin. Mikäli turvallisuusvastaava ei tiedä jostain, asiaa ei välttämättä ole otettu huomioon tapahtuman turvallisuutta suunniteltaessa. (Pitkänen 2019)

Tapahtuman on hyvä tehdä tietyn ajan välein riskikartoitus. Hyviä tilanteita tehdä riskikartoitus on, jos tapahtumapaikka vaihtuu, pääjärjestäjä vaihtuu, turvallisuusvastaava vaihtuu, tapahtuman sisältöön on tullut merkittäviä muutoksia tai ihan vain ajan kulumisen takia.

Kun selvitetään työpaikan, tässä tapauksessa tapahtuman, vaaratekijät ja arvioidaan riskit, voidaan varmistaa turvallinen työympäristö ja terveelliset työolot. Arvioinnin voi toteuttaa organisaatio tai erillinen työryhmä, joka koostuu eri osa-alueen edusta-

jista. Vaaroja ja haittoja voidaan todeta esimerkiksi havainnoimalla työntekijöiden toimintaa. Riskin suuruus määritellään sen toteutumistodennäköisyydestä ja aiheuttamasta turvallisuus- ja terveyshaittojen vakavuudesta. Riskin merkittävyydellä tarkoitetaan sitä, onko riski hyväksyttävällä tasolla vai tehdäänkö asian estämiseksi jotain. (Työturvallisuuskeskus 2019)

Tapahtuman riskikartoitusta tehdessä, lista riskeistä voi venyä todella pitkäksi, niin pienistä kaatumisista niin terroriuhkaan asti. Onkin hyvä varautua kaikkeen, mutta pitää kuitenkin realiteetti asiassa.

6.6 Viestintä

Jokainen organisaatio ja tapahtuma tarvitsee toimiakseen viestintää.

Viestintävastaavan tehtävänä on pääsääntöisesti organisoida viestintätiimiin kuuluvien henkilöiden tekemistä. Hän voi itse myös ottaa vastuulle jonkun osa-alueen, kuten somen, markkinoinnin, internetsivujen päivityksen tai mediakontaktit.

Sisäisellä viestinnällä tarkoitetaan organisaation sisällä tapahtuvaa monisuuntaista ja vuorovaikutuksellista tiedonkulkua. Ulkoisella viestinnällä tarkoitetaan organisaation ulkopuolelle kohdentuvaa viestintää, jolla pyritään muun muassa kertomaan mitä on saatu aikaan. Tällä tavalla voidaan lisätä organisaation, tässä tapauksessa myös tapahtuman, tunnettavuutta ja saada toimintaan lisää jäseniä. (Ekroos & Laakso 2014)

Monet conit käyttävät nykyään sisäisessä viestinnässään sähköpostin lisäksi Slack-ohjelmistoa, jota voi käyttää niin tietokoneella kuin puhelimesakin. Slackista löytyy myös conien yhteinen Con2-alusta, jossa pääsee helposti keskustelemaan koko conskeneä koskevista asioista (con2.fi).

Ulkoisessa viestinnässä käytetään pääasiassa tapahtuman omia internetsivuja sekä erilaisia some-alustoja. Facebook, instagram ja twitter ovat suosittuja alustoja tähän käyttöön, ja melkein kaikki suuremmat tapahtuman omistavatkin vähintään yhden some-tilin, jonne voivat julkaista nopeallakin aikataululla infoa, esimerkiksi peruuntuneista ohjelmanumeroista. Erilaiset some-alustat lisäävät myös viestinnän saavutettavuutta, kun ei aina tarvitse mennä tapahtuman internet sivuille asti.

Viestinnän saavutettavuudella tarkoitetaan sitä, että annettu informaatio on sisällöltään ymmärrettävää, ulkoasultaan selkeää, helppokäyttöistä sekä helposti saatavilla.

Saavutettavaan viestintään liittyy myös kysymys siitä, tavoittaako viestintä uusia kävijäryhmiä kuinka helposti. Viestinnän kehittäminen saavutettavammaksi ei pitäisi aiheuttaa lisäkuluja. Viestintää tehtäessä tulee kiinnittää enemmän huomiota ymmärrettävyyteen ja selkeyteen. (Salo 2013)

Yhtenä osa-alueena viestintään kuuluu myös markkinointi.

Markkinoinnin tarkka määrittäminen on vaikeaa, mutta Kotler ja Armstrong ovat määritelleet kirjassaan ”Principles of marketing” (2010) markkinoinnin olevan sosiaalinen prosessi, jossa yksilöt ja organisaatiot saavat tarvitsemansa tai haluamansa vaihtamalla tuotteita ja luomalla arvoa toisten kanssa. Kun sanotaan että markkinointi on prosessi, tiedostetaan ettei se ole yksittäinen toimenpide, vaan jatkumo, jossa prosessin eri osiin voidaan vaikuttaa ja niitä voidaan ohjata. Markkinoinnissa osapuolet vaihtavat erilaisia hyödykkeitä, palveluita sekä erilaisia vaihdannan välineitä, kuten rahaa. Osana markkinointia on sosiaalinen kanssakäyminen, jolloin ollaan vuorovaihtuksessa muihin, joko omana itsenään tai organisaation edustajana. Markkinoinnilla on tavoitteita, jotka pyritään täyttämään. (Junikka 2013)

Tapahtumat järjestävät useimmiten tapahtumissaan erilaisia yhdistyspöytiä, jonne on mahdollista päästä esittelemään tapahtumaansa ja yhdistystään. Usein conit tekevät keskenäisiä sopimuksia yhdistyspöydistä, jolloin tapahtuma A saa pöydän ja pari sisäänpääsyä tapahtumaan B, ja vastapalvelukseksi tapahtuma B saa pöydän ja pari sisäänpääsyä tapahtumaan A. Näin molemmat tapahtumat hyötyvät pöytävaihtokaupasta ja pääsevät markkinoimaan tapahtumaansa ilmaiseksi. Mikäli pöytävaihtokauppa ei ole mahdollista, saatetaan pöytäpaikasta pyytää pieni maksu.

Muista markkinointitapoja ovat perinteiset lehtimainokset, internetsivubannerit ja jaettavat lehtiset. Usein conit tarjoavat ostettavaa mainostilaa ohjelmalehdissään ja internetsivuillaan, joka on helppo tapa saada oma tapahtuma kohderyhmän tietoisuuteen. Isompien ja taloudellisesti vakaampien tapahtumien on myös mainoksia ostamalla mahdollista tukea pienempien tapahtumien järjestämistä.

Tapahtumat julkaisevat useimmiten myös oman ohjelmalehtensä, josta näkee kätevästi tapahtuman perustiedot, ohjelman ja tapahtumapaikan kartan. Ohjelmalehden voi joko itse taittaa tai ulkoistaa sen tekemisen toiselle yritykselle.

6.7 Ohjelma

Hyvässä tapahtumassa on sisältöä. Conit mahdollistavat monipuolisen sisällön luomisen, niin puheohjelmasta teemapeliin ja lautapeleihin. Hyvä ohjelma myötäilee tapahtuman aihepiiriä sekä tapahtumakohtaisia teemoja. Tapahtuman ohjelma voi olla itse tehtyä tai sen voi ulkoistaa muille.

Ohjelmavastaavan tai -tiimin tehtävänä on huolehtia tapahtuman ohjelmasta, luennoista, konserteista, työpajoista ja monista muista. Ilmoittautumisten kautta tulleiden ohjelmien lisäksi he itse etsivät ohjelmaa ja pyrkii koostamaan selkeän ohjelman. Ohjelman saamisessa kasaan onkin useampi osa. Ohjelman aikataulut, yhteyden pito, tilojen jakaminen, palkintojen hankinta ja ohjelma-avustajien ohjeistus kuuluvat kaikki ohjelmatiimille. (Paasikivi 2018a)

Ohjelmatiimiä voidaan jakaa eri osa-alueisiin, yhden henkilön vastatessa pääasiassa puhe- ja pajaohjelmasta, yksi vastaa enemmän erikoisohjelmasta ja yksi peliohjelmasta. Riippuen tapahtuman koosta ja ohjelman määrästä tehtävien jakamisesta voi olla hyötyä.

Puheohjelma ja pajat

Karkeasti puheohjelma voidaan jakaa kahteen alalajiin. Luento ja paneeliin. Luennoissa yksi tai useampi henkilö kertoo valitsemastaan aihepiiristä ja valitsemallaan näkökulmalla. Paneelissa taas useampi panelisti keskustelee valitusta aiheesta, useimmiten puheenjohtajan tukemana, usein pohtien ja vapaammin kuin luennoissa, käyden myös keskustelua toistensa kanssa. (Suominen 2019)

Pajaohjelma voidaan jakaa osallistavaan ja keskustelemaan pajaan. Useimmiten kuul-laankin käytettävän termejä paja ja keskustelupiiri. Osallistavassa pajassa osallistujat pääsevät kokeilemaan pajan aihepiiriä, oli se sitten onigirityöpaja tai cosplaypaja. Keskustelupiirin tarkoituksena on päästää osallistujat keskustelemaan aiheista, joista luennot tai paneelit eivät tarjoaisi niin paljoa mahdollisuuksia. Tällä tavoin saadaan koottua yhteen paikkaan samasta aiheesta kiinnostuneet ja mahdollistetaan heille keskustelumahdollisuus toisiensa kanssa. (Suominen 2019)

Conien on hyvä ottaa ohjelmaansa monipuolista ohjelmaa, jolloin mahdollisimman monelle saadaan mielekästä tekemistä. On kuitenkin tärkeää muistaa tapahtuman teema sekä kävijöiden ikä.

AMV-kisa

AMV muodostuu sanoista anime music video. Nykyisin melkein jokaisessa isommassa tapahtumassa on AMV-kisa, ja Suomeen onkin syntynyt oma AMV.fi yhteisö niiden tekijöille. Heiltä voi kysyä apua kisojen tekoon tai pyytää heitä järjestämään sellaisen. Videoiden laatu on noussut tasaisesti 2000-luvun alkupuolelta ja nykyään kisat ovatkin jo kovatasoiset. Jokainen tapahtuma saa itse määrittää kilpailujensa säännöt ja teemat.

Mikäli tapahtuma päättää järjestää itsenäisesti AMV-kisat, kisan vastaavan tehtävänä on kirjoittaa säännöt, avata haku, hankkia tuomaristo ja muutenkin organisoida kisan järjestäminen.

Kilpailuun saa osallistua itse tehdyllä **aasialaislähtöisen animaation** tai **aasialaislähtöisen pelin musiikkivideolla**. Voit myös koota videosi käyttämällä **mangan tai muun aasialaisen sarjakuvan materiaalia**. Olet mukana kilpailun esikarsinnassa, kun lähetät kilpailutyösi arvioitavaksi 5.8.2018 klo 23:59 mennessä. Finaaliin saapuminen on osallistujilta suositeltavaa, mutta ei välttämätöntä. Kilpailun ilmoittautumisessa tulee ilmoittaa oikea nimi järjestäjien tietoon, mutta itse kilpailussa voit halutesasi esiintyä pelkällä nimimerkillä. (Tracon 2018a)

Kilpailuissa voi olla erilaisia kategorioita, joiden perusteella palkinnot jaetaan kilpailijoille. Voi olla esimerkiksi yleisön suosikki tai paras leikkaus.

AMV:n ohelle on myös tullut CMV, eli cosplay music video, kilpailuja.

Erikoisohjelma

Tapahtumissa voi olla myös tarjolla erilaisia erikoisohjelmia tai tapahtuman ympäri jatkuvia ohjelmia.

Näistä yleisimpiä ovat erilaiset lautapelimahdollisuudet, pelihuoneet ja rytmipelit. Traconissa toimii tapahtuman ajan oma erillinen teemapeli, johon kuka tahansa tapahtumaan osallistuja voi osallistua. Myös erilaiset roolipelitilat ja animehuone ovat

yleisiä. Myös melkein joka tapahtumasta löytyy yhdistyspöytiä, joilla voi vieraila ja tutustua muihin tapahtumiin ja organisaatioihin.

Yksi ohjelmavaihtoehto on erilaiset konsertit. Esiintyjänä voi olla vaikka kuoro, jousikvartetti tai kokonainen sinfoniaorkesteri. Tärkeää konsertin suunnittelussa on se, että musiikki on tapahtumaan sopivaa ja miten se mahdollisesti rahoitetaan. Ammattimaiset orkesterit pyytävät todennäköisesti useamman nollan sisältävän hinnan kun taas harrastelijamuusikoita saattaa saada esiintymään ilmaiseksi. Yksi vaihtoehto on myös pyytää kunniavieraalta konserttia, mikäli hän on tunnettu musiikinmaailmasta.

Joissakin tapahtumissa on myös erilaisia pakohuoneita sekä Artemis-simulaattori. Artemiksessa pyritään lentämään avaruusaluusta kuuden hengen voimin ja puolustamaan aluetta ilkeiltä alieneilta (Artemis)

6.8 Cosplay

Cosplay muodostuu sanoista costume ja play. Cosplayssa pukeudutaan yleensä fiktiiv-naaliseksi hahmoksi, ja eläydytään rooliin. Hahmo voi olla esimerkiksi sarjakuvista, animesta, mangasta tai elokuvista. Cosplayn juurien katsotaan ulottuvan jopa 1939-luvun New Yorkissa pidettyyn Worldconiin. (Lotecki 2012)

Kun cosplaysta, ja coneista, uutisoidaan mediassa, useimmiten otsikot ovat ”hassusti pukeutuvat nuoret valloittivat kaupungin”. Cosplay on kuitenkin paljon muutakin, kuin hassusti pukeutuvia nuoria, jotka valtaavat kaupunkeja. Cosplayaajien ikä vaihtelee ja pukuihin käytetään aikaa. Cosplaypuvut valmistetaan useimmiten itse alusta loppuun asti ja ne vaativatkin useanlaisia kädentaitoja. Jotkut käyttävät puvuissaan erilaisia led-valoja ja osa pääsee kartuttamaan taitojaan peruukki- ja maskeerauspuolella. Suomessa pukujen tekeminen itse on yleistä, mutta esimerkiksi Aasiassa valmiiden pukujen ostaminen on yleistä. (Kekäle&Itäkangas 2015)

Cosplay on jollain tasolla osa jokaista tapahtumaa. Kävijät tykkäävät pukeutua suosikkihahmoikseen, oli kyseessä sitten roolipelitapahtuma tai animetapahtuma. Melkein kaikissa conissa on nykyään jonkin asteisia cosplaykisoja. Suurimmat conit järjestävät karsintoja erilaisiin arvokisoihin, jotka järjestetään ulkomailla. Cosplay on yksi näkyvin osa harrastusta, ja lehdistö onkin ottanut cosplayn pääkohteekseen uutisoinnissa.

Cosplayvastaavan tehtävänä onkin huolehtia tapahtuman kisojen järjestämisestä sekä pukuhuoneiden mahdollisista ensiapu-tarvikkeista asujen huoltoon.

Cosplayaava cosplayvastaava voi olla paras vaihtoehto. Hänellä on tietoa cosplayaajien tarpeista ja useimmiten ymmärtää kisojenkulusta vähän enemmän kuin henkilö, joka ei ole koskaan cosplayannut. Potentiaalinen vastaava on aloittanut uransa cosplayaajana, jonka jälkeen siirtynyt kisaamaan ja mahdollisesti sijoittunutkin, jonka jälkeen halunnut siirtyä järjestämispuolelle. Cosplayvastaava aloittaa työnsä päättämällä yhdessä muun järjestäjäporukan kanssa millaisia kisoja tapahtumaan tulee. Kisoihin vaikuttaa tapahtumapaikan tilamahdollisuudet. Jos tapahtumapaikassa ei ole isoa lavaa, voi esityskisan järjestäminen olla vaikeaa. Kun kilpailuformaatti on selvillä, tulee miettiä kisan koko. Esityskisassa yksi esitys vie paljon enemmän aikaa kuin kilpailuissa, joissa käydään vain poseeraamassa lavalla. Ilmoittautumista kisaan ei kannata avata liian aikaisin, jolloin peruutusten määrä kasvaa. Kannattaa myös ottaa muutama kisaaja enemmän, koska peruuntumisten määrä voi olla suuri. Ilmoittautumislomakkeeseen tarvitaan vähintään kisaajan nimi ja yhteystiedot, sekä hahmon nimi ja sarja sekä referenssikuva, sekä kohta muille huomioille. Kun kisaajailmoittautuminen on saatu auki, on hyvä aloittaa tuomarihaku sekä rekrytoida mahdolliset lisäävut kisaan. Myös juontajan hankkiminen kisoille kuuluu cosplayvastaavan tehtäviin, sekä kisojen ja harjoitusten aikatauluttaminen. Myös monia muita pieniä tehtäviä kuuluu vastaavan tehtäviin. Hänen kuuluu muun muassa myös kirjoittaa infokirjeet kisaajille ja tuomareille, joihin sisältyy tieto missä ilmoitaudutaan ja mistä tullaan sisälle, mikäli harjoitusaikataulu vaatii sisäänpääsyn ennen tapahtuman aukeamista. Kisan jälkeen cosplayvastaava huolehtii, että kisan tulokset julkaistaan. (Konamin 2011)

Propit

Yksi osa cosplayta on propit. Larppauksessa ja cosplyssa propeilla on jonkinasteinen määritelmäero.

Kun puhutaan proppauksesta larp-piireissä, tarkoitetaan yleensä lavastusta tai puvustusta. Proppi saattaa viitata niin yksittäiseen esineeseen tai hahmon puvun osaan, esimerkiksi koruun. Proppauksella taas viitataan usein kokonaiseen asuun, joka sisältää niin maskeerauksen, kampauksen kuin muut hahmon pikkuesineet tai koko pelipaikan lavastukseen valoineen ja äänineen. (Todellisuuspakolaiset)

Cosplayn puolella propeista puhuttaessa tarkoitetaan yleensä erilaisia asejäljitelmiä sekä esineitä, joita hahmolla on mukana.

Tapahtuman järjestyssäännöt ja Suomen laki kieltävät tietynlaiset propit tapahtumissaan.

Suomen lainsäädännön velvoitteiden mukaan, erilaisten tuli- sekä teräaseiden tai näitä erehdyttävästi muistuttavien jäljitelmiä tuominen tapahtumaan, kuten myös kaikille muille julkisille paikoille, on kielletty. Kielto koskee teroittamattomia metallimiekkoja, sekä deaktivoituja tuliaseita. Sen sijaan esimerkiksi puiset, muoviset, pahiset ym. asejäljitelmiä ovat sallittuja. Airsoftaseet ovat sallittuja, mikäli ne ovat selkeästi osittain kantajan pukua, ja niiden piiput on tukittu mekanismiin jääneiden kuulien varalta. Propien kanssa liikuttaessa on käytettävä erityistä varovaisuutta. Kaikki asejäljitelmiä tarkastetaan tapahtumapaikan ovella ja merkitään punaisella teipillä tarkastetuiksi. (Desucon 2019a)

Kisat

Suomessa järjestetään eriasteisia cosplaykisoja. Osa kisoista on niin kutsuttuja arvokisoja, joiden voittajat pääsevät edustamaan Suomea kansainvälisiin kilpailuihin. Näitä kisoja järjestetään yleisistä suurissa ja vakiintuneissa tapahtumissa.

Jokainen tapahtuma voi järjestää haluamansalaisia kisoja tapahtumassaan. Näistä yleisimpiä ovat erilaiset esityskisat, yksilökisat sekä cosplaykuva-kisat. Jokainen tapahtuma voi myös itse määritellä kisansa säännöt, jonka takia samanniminen kisa saattaa olla eri tapahtumassa vähän erilainen.

Cosplayesityskilpailussa pääpaino on esityksellä ja kilpailun arviointi perustuu vain esitykseen. Kisaan voi osallistua esimerkiksi yksin tai maksimissaan 15 henkilön ryhmällä. (Tracon 2018b.) Joissain tapahtumissa saatetaan kuitenkin arvioida myös puvut, mutta pääpainon kuuluisi silti pysyä esityksen arvioinnissa.

Yksilökisassa, tai miksei parikisakin, tuomarit arvioivat kisaajan pelkän puvun perusteella ja arvostelussa kiinnitetään huomiota muun muassa asun tekniseen toteutukseen ja istuvuuteen. Tämä kilpailumuoto ei sisällä esitystä, mutta lavalla saa halutesaan esiintyä hahmoukottavalla tavalla, kuten poseeraten tai liikkuen. (Yukicon

2019b.) Kilpailuja voidaan myös järjestää eri tasoisina, esimerkiksi aloittelijoille sopivina tai kokeneille kisaajille suunnattuna.

Kun mietit tapahtumaan sopivia kisoja, kannattaa selailla muiden tapahtumien järjestämiä kisoja ja valita sieltä omaan tapahtumaan sopiva kisa.

Suomessa järjestetään tällä hetkellä arvokisoina kilpailuja, joista voittaa edustuspaikan muun muassa WCS (World Cosplay Summit, Japani), NCC (Nordic Cosplay Championships, Ruotsi) ja ECC (EuroCosplay Championships, Iso-Britannia) kilpailuihin (Repo&Korkiakangas 2015). Näissä kisoissa kilpaillaan joko yksin tai parin kanssa, ja voittaja pääsee edustamaan Suomea kansainvälisiin kisoihin.

6.9 Iltabileet

Iltabileet ovat muodostuneet vakiintuneeksi osaksi con-tapahtumia. Iltabileiden sisältö voi olla mitä vain tapahtuma haluaa niiden olevan. Iltabilevastaavan tehtävänä on järjestää iltabileet, hommata sinne esiintyjät sekä vastata iltabileiden järjestelyistä ja työvoiman informoinnista ja perehdyttämisestä tehtäviin.

Desuconissa on jo useamman kerran järjestetty Lounge-iltaohjelmaa perinteisten iltabileiden lisäksi. Lounge on enemmän puheohjelmaan painottuva rento illanvietto, jossa on myös musiikkiesityksiä (Desucon Frostbite 2019a).

Iltabileinä voi myös olla esimerkiksi konsertti, disco, tanssiaiset, vain mielikuvitus on rajana.

Tracon järjestää tapahtumassaan samana iltana kahdet erilliset iltabileet. Toiset ovat ikärajoittomat bileet Tampere-Talolla ja toiset ovat k-18 iltabileet vaihtuvassa paikassa.

6.10 Kunniavieraat

Useimmiten tapahtumilla on kunniavieraita. Kunniavieras on tapahtuman teemaan liittyvä henkilö, joka työskentelee aiheeseen liittyvällä alalla. Useimmiten kunniavieraat, varsinkin isompien tapahtumien, ovat ulkomailta.

Kunniavieras voi olla niin ääninäyttelijä kuin animaattori, peliteemaisessa tapahtumassa vaikkapa pelintekijä. Kunniavieraat pitävät useimmiten tapahtuman aikana erilaisia puheohjelmia ja pajoja, sekä useimmiten pitävät nimikirjoitustilaisuuksia.

Kunniavierasvastaavan tehtäviin kuuluu vieraiden kutsuminen tapahtumaan, heidän matkojen ja majoitusten hoitaminen, vieraiden vastaanotto, kuljettaminen ja viihtyvyydestä ja aikatauluistaan huolehtiminen koko Suomessa olon ajan. (Paasikivi 2018a)

Kunniavierasvastaavan on oltava koko vieraan Suomessa oloajan valmis vastaamaan kaikkiin vieraan tarpeisiin. Tarpeen vaatiessa hänen on myös rekryttävä tulkki.

Desucon ja Desucon Frostbite edustavat Suomea japanilaisten kunniavieraiden kategoriassa. Heillä on vuodesta toiseen kunniavieras japanista. Tässä tilanteessa on muistettava tulkki, ellei itse vastaava osaa puhua japania. Myös on hyvä huomioida tulkkauksen tarve kunniavierasohjelmissa, jolloin tulkin on myös kyettävä kääntämään puhe yleisön edessä.

Jos tapahtumaan saadaan kiinnostava kunniavieras, voi sillä olla paljon vaikutusta tapahtuman lipunmyyntiin.

6.11 Meidokahvila

Meidokahviloista on alkanut tulla vakiintunut osa erilaisia con-tapahtumia. Melkein jokaisesta isommasta ja vakiintuneemmasta tapahtumasta voi löytää meidokahvilan.

Meidokahvilat ovat nimensä mukaisesti kahviloita, joilla on tietynlainen konsepti. Meidokahvilat ovat alunperin Japanista, ja niissä työntekijät palvelevat asiakkaita puukeutuneina meido, eli sisäkönmekko, asuihin. Osana meidokahvilaa on myös se, että meido juttelee asiakkaille, pelaa heidän kanssaan erilaisia pelejä ja poseeraa valokuvissa. Meidokahvilat eivät ole seksuaalissävytteisiä, sekä ne eroavat hostess clubeista siinä, että meido istuu kävijää vastapäätä, eikä vieressä. (Galbraith, 2011)

On kuitenkin tärkeää muistaa, että jokainen kahvila on erilainen. Jotkut tapahtumat päätyvät tekemään perinteisen meidokahvilan, jotkut päätyvät tekemään teemallisen kahvilan. Useimmiten on vastaavasta kiinni, päädytäänkö teemaan vai ei.

Asioita, joita meidokahvilasta vastaavan henkilön tulisi muistaa, on tilojen hankinta. Tapahtumapaikalla on todennäköisesti olemassa jonkinasteinen kahvila, jonka kanssa voi sopia yhteistyöstä ja pyhittää osan kahvilan pöydistä meidokahvilan käyttöön. Vastaavan vastuulla on myös budjetti sekä yleiset suunnittelutyöt liittyen kahvilaan. Esimerkiksi mahdollisen teeman päättäminen on hänen vastuullaan. Vastuualueeseen kuuluu myös meidojen ja butlerien hankinta, kouluttaminen ja yhteydenpito, sekä pukujen ja koristeiden hankinta. Vastuualueeseen kuuluu myös meidoprofiilien julkaisu,

kahvilan koristelu, vuorojen suunnittelu, tapahtumassa paikalla olo ja palautteen ottaminen vastaan. (Nimu, 2017)

On tärkeää sopia tapahtumapaikan kahvilan kanssa pelisäännöistä. Joissakin tapahtumissa kahvila on osa suurempaa kokonaisuutta (Desucon ja Ravintola Lastu) tai omana erillisenä osionaan (Tracon ja Tampere-Talon kahvio).

Desuconin Cafe Ichigossa on tarjolla erilaisia juotavia, niin kahvia, teetä kuin virvoitusjuomia, kuin pientä suolaista ja makeaa purtavaa. Ruokataikojen avulla ruuista loihditaan maukkaampia, mutta kahvilassa ei kuitenkaan ole luvallista kuvata meidoja. Omista ruoka-annoksistaan saa kuitenkin ottaa kuvia ja ikuistaa meidojen tekemät söpöt koristelut. Omien eväiden tuominen kahvilaan ei ole kuitenkaan sallittua. (Nikula 2015)

6.12 Työvoima

Työvoimavastaavan tehtävä on nimensä mukaan huolehtia työvoimasta. Hänen vastuuseensa kuuluu rekrytointi, työvoimaohjeistuksen päivittämiset, vuorolistojen teko ja kysymyksiin vastaaminen. (Paasikivi 2018b)

Työvoimavastaava toimii työvoiman yhteyshenkilönä, sekä tarvittaessa opastaa muita coniiitteja työvoiman valinnassa ja vuorotuksessa. Työvoimavastaavan kanssa työskentelee yleensä greenroom-vastaava sekä mahdollisesti erillinen virkistys- tai kaatovastaava.

Työvoimavastaavan roolissa tarvitaan johtamistaitoja, onhan hän useamman henkilön esimiehenä tapahtumassa. Hän myös tarpeenvaatiessa ohjeistaa vänkäreille työtehtävät, ellei vaaditulla osa-alueella ole omaa vastaavaa, joka siihen voisi perehdyttää.

Vapaaehtoistyöskentely on lähtökohtaisesti vastikkeetonta työskentelyä, joka voidaan tehdä yksittäisen henkilön tai yhteisöjen hyödyksi edistäen heidän toimintaansa, eikä siitä saa rahallista korvausta. Vapaaehtoistyöskentelyn järjestäjänä voi olla esimerkiksi rekisteröity yhdistys tai muu yhteisö. Toiminnan tulee olla luonteeltaan yleishyödyllistä. Kun järjestäjä valitsee vapaaehtoistyöntekijöitään, valintoja ei saa tehdä ketään syrjiin. Työn luonteen pitäisi olla vaaratonta, eikä se saisi uhata tekijänsä terveyttä tai hyvinvointia. Työn määrän tulisi olla kohtuullista ja vapaaehtoisille soveltuvaa. Alle 18-vuotiaiden työn pitäisi olla kevyttä. Järjestäjällä on oikeus määrittellä, vaatiiko työ-

tehtävä millaisia taitoja tai ikää. Vapaaehtoiset tulee perehdyttää ja kouluttaa työtehtävään ja järjestäjä voi nimittää heille yhteyshenkilön. Järjestäjän on myös mahdollisuksiensa mukaan huolehdittava vänkärien terveydestä ja turvallisuudesta. Usein järjestäjä ottaakin erillisen vakuutuksen vapaaehtoistyöntekijöille. Vapaaehtoistyöntekijöille voidaan korvata matka- ja majoituskuluja. (Suomi.fi 2018)

Yleisesti conit ovat tarjonneet vapaaehtoistyöntekijöilleen pieniä etuja. Yleisimpiä etuja ovat sisäänpääsy kyseiseen tapahtumaan ja ruokatarjonta tapahtuman aikana (Animecon 2018, Desucon 2019d, Tracon 2019b, Yukicon 2019a) ja osa tapahtumista ilmaisen majoituksen (Animecon 2018, Desucon 2019, Tracon 2019).

Monessa tapahtumassa vapaaehtoistyöntekijöille on myös tarjolla oma taukotila.

Greenroom on tapahtuman työntekijöiden taukotila. Yleensä greenroomissa on ollut tarjolla erilaista pientä syötävää ja juotavaa. Yleisimpiä tarjoiluja ovat kahvi, tee ja vesi, sekä leivät ja erilaiset hedelmät. Greenroomin tarkoituksena on auttaa työntekijöitä jaksamaan tapahtuman ajan ja olla paikka, johon pääsee hetkeksi lepäämään työvuo-rojen välillä. Yleensä greenroomin tarkoituksena ei kuitenkaan ole olla paikka missä nukutaan tai joka tarjoaa täyden ruokailun.

Yksi tapa kiittää vänkäreitä on myös järjestää kaatajaiset, joissa on tarjolla ruokaa ja juomista, sekä mahdollisesti saunomismahdollisuus.

Usein tapahtumat tarvitsevat paljon vapaaehtoistyöntekijöitä, ja samat tekijät kiertävätkin useamman conin vuodessa työskennellen vapaaehtoisesti tapahtumassa. Minkä takia he sitä sitten tekevät?

Vänkäreiden työskentelyn motivaatioon vaikuttaa monet asiat. Kähkönen on opinnäytetyössään tutkinut kolmen suurimman tapahtuman, Traconin, Desuconin ja Ropeconin, vänkäreiden motivaatiota.

Tuloksista huomataan, että tärkeimmiksi motivaattoreiksi koetaan ilmainen sisäänpääsy tapahtumaan, tapahtumaan osallistuminen eri tavalla kuin kävijänä, kuuluminen osaksi tapahtumayhteisöä sekä kontaktien saanti ja positiivisten kokemusten saanti. (Kähkönen 2017)

6.13 Info

Infon tehtävänä on tietää kaikki. Info palvelee niin tapahtuman kävijöitä kuin muitakin tapahtumaan osallistuvia, olivat he sitten tapahtuman väkäreitä, myyjiä tai ohjelmanpitäjiä.

Infopisteen vastaavan tulee olla perillä kaikesta tapahtumassa tapahtuvasta ja toimittaa tietoa infopisteellä työskenteleville. Infovastaavan on tärkeää osallistua kokouksiin ja lukea muiden kirjoittamat infot. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös perehdyttää pisteellä työskentelevät sekä kirjoittaa tapahtuman infopaketti heille luettavaksi.

6.14 Narikka

Tapahtuman olisi hyvä järjestää jonkinlainen narikka tapahtumassa kävijöille. Suurin osa matkustaa tapahtumaan ulkopaikkakunnalta, jolloin tavaraa saattaa olla paljon mukana, ja riippuen vuodenaajasta on hyvä olla paikka jättää paksummat takit säilöön.

Riippuen tapahtuman koosta, voi olla myös hyvä idea miettiä erillistä narikkaa tai säilytystä matkalaukuille. Erityisesti sunnuntaina narikka saattaa täytyä laukuista, kun majoittujat joutuvat ottamaan mukaansa kaiken tavaransa. Tracon on ratkaissut asian järjestämällä kaksi erilaista narikkaa.

Traconissa on vaatesäilytystä varten maksuton **narikka**, joka sijaitsee Tampere-talon ala-aulassa. Tähän narikkaan voi jättää takit, käsilaukut, ostoskassit ja pienikokoiset selkäreput.

Erikseen on myös **isotavaranarikka**, johon viedään kaikki suurikokoisemmat ja hankalammat asurekvisiitat sekä matkalaukut. Isotavaranarikka sijaitsee Tampereen yliopistolla, n. 200m päässä Tampere-talon pääovilta. (Tracon 2018d)

Narikkavastaavan tehtäviin kuuluu huolehtia narikan toimivuudesta, työntekijöiden perehdyttämisestä sekä etukäteissuunnittelusta. Riippuen tapahtuman koosta, voi narikan järjestäminen kuulua myös esimerkiksi työvoimavastaavan tai tilavastaavan tehtäviin.

6.15 Tilat

Tilavastaavan tehtävänä on huolehtia tapahtumapaikan tiloista.

Tilavastaavan pääasiallisena työtehtävänä on toimia kontaktina tapahtumapaikkaan, sekä auttaa muita osa-alueita heidän tilasuunnitteluissaan ja -tarpeissa. (Paasikivi 2018b)

Tilavastaava on se, joka tietää missä on mitään ja miten minnekin pääsee. Joissakin tapahtumissa hän koordinoi myös tapahtuman kasaamista ja purkamista, jakaen tehtäviä muille vastaaville osa-alueiden mukaan. Tilavastaava on myös useimmiten perillä mahdollisista kalusteista, joita tapahtumapaikalta voi saada lainaan, sekä mukana tapahtumapaikan sopimuksen neuvotteluissa talousvastaavan ja pääjärjestäjän kanssa.

Kun suunnitellaan tapahtuman tiloja, on hyvä ottaa huomioon esteettömyys. Esteettömyys ja saavutettavuus on myös hyvä huomioida muillakin osa-alueilla, kuten viestinnässä. Tutuin esteettömyyden muoto on fyysinen esteettömyys, jolla pyritään mahdollistamaan kulku ympäri tapahtumapaikkaa kaikille.

Muita esteettömyyden muotoja ovat muun muassa sosiaalinen ja psyykinen esteettömyys.

Sosiaalisella esteettömyydellä tarkoitetaan tapahtuman ilmapiiriä, jossa jokainen voi olla ilman pelkoa syrjinnästä, kiusaamisesta tai väheksymisestä. Psyykkisellä esteettömyydellä taas niitä tietoja ja taitoja, joita yksilö tarvitsee voidakseen työskennellä tehokkaasti. Tämä liittyy siihen, että työntekijän kyvyt ja taidot jäävät käyttämättä työn psyykkisen kuormittavuuden tai häiritsevien asioiden takia. (Vates)

Kun tapahtumat painottavat esteettömyyteen, oli se sitten fyysistä tai sosiaalista, voidaan parantaa kävijöiden tapahtumakokemusta. Jotkut conit ovat alkaneet julkaista internetsivuillaan esteettömyyspaketteja, joihin on muun muassa kirjoitettu pyörätuolilla kulkevalle ohjeita, miten päästä paikasta toiseen helpoiten. Esimerkkinä tästä mainittakoon Tracon 2018 esteettömyyspaketti.

Esteettömyydessä ja saavutettavuudessa on myös hyvä huomioida ulkomaalaiset kävijät, joita varsinkin isommissa tapahtumissa on. Tämän takia olisi hyvä varmistaa, että edes tapahtumapaikalla on kylttejä, joissa on joko kuvio tai englannin kielinen teksti osoittamassa sen tarkoitusta.

6.16 Logistiikka

Logistiikkavastaava huolehtii tavaran kuljetuksesta tapahtumapaikalle sekä koordinoi muiden osa-alueiden tilauksia. Logistiikkatiimi hankkii kaupoista ja erinäisistä muista paikoista irtaimistoa ja huolehtii ne tapahtumapaikalle sekä sieltä pois. Roudattavaa on yleensä paljon ja pakettiautolla pääseekin ajamaan useampana päivänä. (Paasikivi 2018b)

Logistiikkavastaavan työtehtäviin kuuluu huolehtia ennen tapahtumaa tavaroiden noutaminen sekä kontaktihenkilöiden kanssa niiden noudosta ja palautuksesta sopiminen. Tapahtuman koosta riippuen, voi logistiikkavastaavalla olla alaisuudessaan vapaaehtoistyöntekijöitä tai hän suorittaa itse kaikki ajokeikat. Hänen onkin oltava hyvä aikatauluttamaan ja organisoimaan omaa tekemistään. Myös pakettiauton pakkaamista taidoista löytyy hyötyä.

Logistiikkavastaavan tehtävissä auttaa ajokortti ja kyky ajaa pakettiautoa. Tätä ei kuitenkaan vaadita, jos logistiikkavastaava toimii vain organisoivana elimenä ja joku muu hoitaa ajotehtävät.

6.17 Majoitus

Yksi palvelu, jota tapahtumat voivat tarjota kävijöilleen, on lattiamajoitus ja erikoishintaisia hotellihuoneita. Useimmiten isommilla coneilla on ollut tapana järjestää jonkinasteinen lattiamajoitus lähikouluilla.

Conien tarjoamat lattiamajoitukset ovat tilapäismajoituksia. Tilapäismajoituksiksi katsomaan majoittuminen sellaisissa rakennuksissa, jotka eivät ole majoitukseen suunniteltu. Tällaisia rakennuksia ovat esimerkiksi koulujen luokkahuoneet ja liikuntasalit. Tällaisiin majoituksiin on myös laadittava pelastussuunnitelma. (Pirkanmaan pelastuslaitos)

Jotkut hotellit tarjoavat satunnaisesti alennushintaisia hotellihuoneita tapahtuman ajaksi koodilla. Riippuen tapahtuman ajasta ja paikasta, selviää, onko niitä tarjolla.

Majoitusvastaavan tehtäviin kuuluu huolehtia sopimukset majoituskoulujen kanssa, huolehtia majoitusvänkärien perehdytyksestä sekä organisoida majoitus myös vänkäreille sekä vastaaville. Majoitusvastaava voi myös joutua tilaamaan hotellit kunniavieraille, riippuen miten asiasta sovitaan kunniavierasvastaavan ja talousvastaavan kanssa.

7 LOPUKSI

Vaikka coneja on tehty Suomessa jo useamman vuosikymmenen ajan, ei kukaan ole kuitenkaan vielä koostanut tietoja tapahtuman järjestämisestä yksien kansien alle.

Tapahtumien järjestämistä on käsitelty Conconeissa, mutta niille, jotka eivät pääse paikalle tai tulevat järjestämisympäristöön myöhemmin, siitä ei ole niin paljoa hyötyä. Varsinkin uudet tapahtumantekijät, joilla ei välttämättä ole tukena useamman vuoden kokemuksella varustettuja konkarijärjestäjiä yksiin kansiin kootusta oppaasta olisi hyötyä.

Opinnäytetyötä tehdessä huomasin, kuinka vähän tietoa conit itsessään jakavat järjestämisprosesseistaan ja siitä, mitä kukakin vastaava oikein tekee. Tietynasteinen avoimuus ja esimerkiksi blogikirjoitukset vastaavien tehtävistä auttaisivat muitakin tiedon etsijöitä. Tiesin tiedon vähydestä jo etukäteen, mutta lopulta kuitenkin tietoa oli paljon vähemmän saatavilla kuin luulin.

Ropecon on vuoden 2018 aikana tehnyt kahden blogipostauksen verran kerrontaa omista vastaavistaan ja heidän työtehtävistään. Tracon on kertonut satunnaisesti conitea-haun yhteydessä työtehtävistä ja haastatellut kahta aiempaa pääjärjestäjää sekä työvoimavastaavaa, muttei ole sen enempää avannut oman organisaationsa vastaavajaoittelua tai tehtäviä. Desucon on satunnaisesti esitellyt blogipostauksissaan tietyn osa-alueen työtehtäviä.

Mikäli tapahtumat myös esittelisivät coniittien tehtäviä tarkemmin, olisi mahdollista, että uudet henkilöt myös uskaltaisivat hakea mukaan tapahtuman tekemiseen.

Kun lähdetään järjestämään uutta tapahtumaa, on kannattavaa tehdä teollisuusvakoulu. Sen perusteella on helppoa ottaa muista tapahtumista heidän hyvin tehdyt asiat. Joku tietty tapahtuma voi hoitaa narikan ja jonot hyvin, kun taas toinen tapahtuma loistaa ohjelmasisällöllään. Näistä tapahtumista kannattaa ottaa itselleen parhaiten toimivat keinot ja ne, mitkä sopivat omaan tapahtumaansa.

Vaikka conit kilpailevatkin keskenään samoista kävijöistä, on conien kesken kuitenkin tietynasteista ystävyyttä, yhteistyötä ja avunantoa. Mikäli joku toinen con kysyy konsultaatioapua, sitä annetaan, tavaroita lainataan conien kesken ja mikäli conin tapahtuma-aikaa pitää siirtää, pyritään olla laittamatta sitä jo tiedossa olevan tapahtuman päälle.

Kun mietitään conien yleistilaa Suomessa, se on hyvä. Suurille coneille on kysyntää, mutta myös pienemmille coneille ympäri Suomea. Suomessa ei todennäköisesti koskaan päästä tilanteeseen, missä conit jakautuisivat täysin tasan ympäri Suomea, mutta

tästä on hyvä jatkaa. Uusia pieniä coneja syntyy, joista voi ajan kanssa kasvaa useamman tuhannen uniikin kävijän tapahtumia.

8 LÄHTEET

Afterdawn, tekniikan sanastoa, streamaus, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://fin.afterdawn.com/sanasto/selitys.cfm/streamaus>

Ala-Heikkilä, Minna, "Äiti on tyytyväinen, kun teen välillä jotain rakentavaa" – Matias Äijö, 17, kertoo, miksi haluaa pukeutua sarjakuvasanakariksi, Uutinen Aamulehdessä 8.9.2017, viitattu 16.4.2019

<https://www.aamulehti.fi/a/200372725>

Ajala, Erkki & Forssell, Christina, Tarinapeliä, sponsorin käsikirja, Helsinki : Suomen urheilumuseosäätiö 2004 ,Gummerus kirjapaino Oy

Artemis, etusivu, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://artemisspaceshipbridge.com/>

Animecon 2018, vapaaehtoiseksi, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<https://animecon.eu/vapaaehtoiseksi/>

Artto, Karlos, Martinsuo, Miia, Kujala, Jaakko, Projektiliiketoiminta, 2006, WSOY, Helsinki

<http://pbgroup.tkk.fi/en/>

Chibi.fi, pääsivu, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<http://www.chibi.fi/>

Con2.fi, etusivu, internetsivusto, viitattu 20.4.2019

<https://con2.fi/>

Conikuvat.fi, etusivu, Internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://conikuvat.fi/>

Desucon 2019a, järjestyssäännöt, internetsivusto, viitattu 14.4.2019

<https://desucon.fi/desucon2019/saannot/>

Desucon 2019b, kirpputori, internetsivusto, viitattu 3.4.2019

<https://desucon.fi/desucon2019/kirpputori/>

Desucon 2019c, Tapahtuma, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<https://desucon.fi/desucon2019/tapahtuma/>

Desucon 2019d, Työvoimaksi, internetsivusto, viitattu 17.4.2019

<https://desucon.fi/desucon2019/tyovoimaksi/>

Desucon Frostbite 2019a, Lounge, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://desucon.fi/frostbite2019/lounge/>

Desucon Frostbite 2019b, Tapahtuma, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<https://desucon.fi/frostbite2019/tapahtuma/>

Ekroos, Jonna & Laakso, Marleena, Yhdistysten pieni viestintäopas, Ai niin, tästähän pitää tiedottaa!, 2014

http://www.kansalaisareena.fi/viestintaopas_FINAL.pdf

Elintarvikelaki, 13.1.2006/23, viitattu 8.4.2019

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060023>

Etelä-Pohjanmaan liitto, Tapahtumajärjestäjän opas 2008, Viitattu 17.4.2019

http://www.epliitto.fi/images/C_57_Tapahtumajarjestajan_opas.pdf

Galbraith, Patrick W., Maid in japan: An Ethnographic Account of Alternative Intimacy, Intersections: Gender and Sexuality in Asia and the Pacific, Issue 25, February 2011

<http://intersections.anu.edu.au/issue25/galbraith.htm>

Hakulinen, Maria, Tracon 2016-2019 lipunmyyntivastaava, dokumentaation ja haastattelun perusteella, 2019

Iso-Aho, Juha, Kinnunen, Joni, Hentinen, Liisa, ja Amberla, Kai, Tapahtumatuotannon Palapeli: Näkökulmia Merkityksiin, Muutoksiin Ja Kehittämiseen, Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2011

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/39103/978-952-465-122-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Junikka, Jussi, Markkinointiopas elintarvikealan PK-yrityksille, Sisä-Savon seutuyhtymä 2013

http://sss.multiedition.fi/www/fi/materiaalit_ja_julkaisut/elintarvikekehitys/julkaisut/sisasavonseutuyhtyma-markkinointiopas-netti.pdf

Jätelaki 17.6.2011/646

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>

Karhula, Hanne-Maria, Vapaaehtoistyön motivointi – Case Kokkocon, Centria ammattikorkeakoulun opinnäytetyö, joulukuu 2015

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/100831/Karhula_Hanne-Maria.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Karttunen, Marjaana ”Maryjane”, Coniteahaku on auki! Traconin blogi, 3.10.2017, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://blog.tracon.fi/blog/2017/10/03/coniteahaku-on-auki>

Kastinen, Maura, Tracon 2019 taidekujavastaava, dokumentaation ja haastattelun perusteella, 2019

Kekäle, Tuulia & Itäkangas, Lauri, Mitä cosplay on – yle-artikkeli, 24.7.2015, viitattu 14.4.2019

<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2015/07/24/mita-cosplay>

Kinnunen, Suvi, Kuinka valita itselle sopiva tapahtumatila? -blogiteksti, 27.8.2018, viitattu 10.4.2019

<https://messukeskus.com/blogs/kuinka-valita-itselle-sopiva-tapahtumatila/>

Kokoontumislaki 22.4.1999/530

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990530>

Konamin, Caici mit' swinkin pitä Pukuiluturnawsten jalost taidost tietämän 3/3 -blogiteksti, 9.1.2011, viitattu 16.4.2019

<https://konamin.wordpress.com/2011/01/09/caici-mit-swinkin-pita-pukuiluturnawsten-jalost-taidost-tietaman-33/>

Korkiakangas, Anniina & Repo, Jani, Cosplay-kilpailut, Suomen käsityön museo 2015, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<http://museonayttely.fi/nykytallennus/fi/10/2015/13/Cosplay-kilpailut>

Kähkönen, Anni, Vapaaehtoistyöntekijöiden motivaatio Suomalaisissa con-tapahtumissa, opinnäytetyö, Haaga-Helian ammattikorkeakoulu 2017

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/135471/Opinnaytetyo_Anni_Kahkonen.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Lahola, Marjaana, Anime- ja mangafanien Desucon Frostbite jälleen Lahdessa viikonloppuna – kunniavieraana Cowboy Bebop -käsikirjoittaja, Uutinen Etelä-Suomen Sanomissa 14.2.2019, viitattu 16.4.2019

<https://www.ess.fi/uutiset/paijathame/art2519984>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista, 21.8.2015/1085

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085>

Launonen, Jyrki & Sirola, Laura, Kirppu tapahtumaan? Internetsivusto, viimeksi päivitetty 3.7.2017, viitattu 10.4.2019

<https://confluence.tracon.fi/pages/viewpage.action?pageId=9699971>

Lotecki, Ashley, Cosplay Culture: The Development of interactive and living art through play, Ryerson University, 1.1.2012

[https://digital.library.ryerson.ca/islandora/object/RULA:1176/datstream/OBJ/download/Cosplay Culture The Development of Interactive and Living Art through Play.pdf](https://digital.library.ryerson.ca/islandora/object/RULA:1176/datstream/OBJ/download/Cosplay%20Culture%20The%20Development%20of%20Interactive%20and%20Living%20Art%20through%20Play.pdf)

Matsucon 2018, Mediakortti 2017-2018, viitattu 16.4.2019

<http://matsucon.fi/wp-content/uploads/2018/02/Mediakortti.pdf>

Matsucon, Mukaan coniteaan, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<http://matsucon.fi/mukaan-coniteaan/>

Meerna, Mitol ”Metalisko”, Tracon etsii vastaavia puiston sekä avajaisten ja päättäjäisten toteutukseen, Traconin blogi, 27.10.2018, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://blog.tracon.fi/blog/2018/10/27/coniteaan-puistovastaavaksi-tai-avajaisten-suunnittelijaksi>

Murray, Rita, Projektipäällikön käytöksen kultainen käsikirja, Johtamisen käyttäytymispätevyydet kootusti, Suomen projekti-instituutin blogisarja PDF 2013

Mäntyneva, Mikko, Miten projektisuunnitelma tehdään? HAMK Unlimited Professional 2.11.2016, viitattu 22.4.2019

<https://unlimited.hamk.fi/yrittajyys-ja-liiketoiminta/miten-projektisuunnitelma-tehdaan/>

Nikula, Ilse "Luminescence", Ohjeita meidokahvilaan, Desucon 2015 blogi, 12.2.2015, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://desucon.fi/blogi/2015/02/ohjeita-meidokahvilaan/>

Nimu, Meidomuotti-blogi, Meidokahvilavastaavan muistilista, 11.10.2017, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://meidomuotti.wordpress.com/2017/10/11/meidokahvilavastaavan-muistilista/>

Paasikivi, Sohvi, Conitea 2018a - ideoista tapahtumaksi, osa 1, Ropeconin blogiteksti, 2018, viitattu 17.4.2019

<https://blog.ropecon.fi/conitea-2018-ideoista-tapahtumaksi-osa-1/>

Paasikivi, Sohvi, Conitea 2018b - ideoista tapahtumaksi, osa 2, Ropeconin blogiteksti, 2018, viitattu 10.4.2019

<https://blog.ropecon.fi/conitea-2018-ideoista-tapahtumaksi-osa-2/>

Pajukanta, Santtu & Sorjonen, Jussi, Kompassi, internetsivusto, viimeksi muokattu 22.7.2017

<https://confluence.tracon.fi/display/CONDB/Kompassi>

Pelastuslaki 29.4.2011/379

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

Pirkanmaan pelastuslaitos, Tilapäismajoitus, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<http://pirkanmaanpelastuslaitos.fi/Pirkanmaa-326>

Pitkänen, Toni, Desucon 2019 turvallisuusvastaava, haastattelun perusteella 22.4.2019

Poliisi.fi, Ilmoitusyleisötilaisuudesta, 2019, internetsivusto, viitattu 10.4.2019

https://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisotilaisuudesta

Poliisi, Yleisötilaisuuden järjestämisessä huomioon otettavaa -dokumentti, 9.3.2016

https://www.poliisi.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/intermin/embeds/poliisiwwwstructure/62410_Yleisotilaisuusohje_2016.docx?e391c77a9dc4d588

Raatikainen, Jesse, Hoth con ja Bobba Fettin näyttelijä saivat Star Wars -fanit liikkeelle Helsingissä, artikkeli Episodi.fi:ssä, 2.1.2017, viitattu 16.4.2019

<https://www.episodi.fi/uutiset/hoth-con-boba-fettin-nayttelija-saivat-star-wars-fanit-liikkeelle-helsingissa/>

Ropecon 2019, Näytteilleasettajien ehdot, ohjeet päivitetty 25.2.2019, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://2019.ropecon.fi/myyjille-ja-yhdistyksille/naytteilleasettajien-ehdot-2019/>

Salo, Outi, Viestintää Kaikille: Saavutettavan Viestinnän Opas Kulttuuritoimijoille, Päivitetty versio 2013, Helsinki: Kulttuuria kaikille -palvelu, 2013

http://www.kulttuuriakaikille.info/doc/tietopaketit_ja_oppaat/Viestintaa_kaikille_Saavutettavan_viestinnan_opas_kulttuuritoimijoille.pdf

Siipola, Sami, Yhdistyksen verotus ja verovapaus, Artikkelit Talousverkko.fi:ssä, 24.5.2017, viitattu 22.4.2019

<https://www.talousverkko.fi/yhdistyksen-verotus-ja-verovapaus/>

Suomi.fi, Näin järjestät vapaaehtoistyötä, 9.2.2018, internetsivusto, viitattu 17.4.2019

<https://www.suomi.fi/kansalaiselle/oikeudet-ja-velvollisuudet/perusoikeudet-ja-vai-kuttaminen/opas/vapaaehtoistyo/nain-jarjestat-vapaaehtoistyota>

Suominen, Teppo ”Ispesia”, ”Millaista ohjelmaa tarjoaisin Desuconiin?” -blogikirjoitus, 10.3.2019, viitattu 16.4.2019

<https://desucon.fi/blogi/2019/03/millaista-ohjelmaa-tarjoaisin-desuconiin/>

Tahko.com, Anime-tapahtuma Chibicon Tahkolle ensi kesänä, 12.2.2019, internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<https://www.tahko.com/fi/uutiset/7137+Anime+-tapahtuma+Chibicon+Tahkolle+ensi+kes%C3%A4n%C3%A4+/>

Tekijänoikeuslaki, 8.7.1961/404

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Tekijänoikeus.fi, tekijänoikeusjärjestöt, viitattu 8.4.2019

<https://tekijanoikeus.fi/tekijanoikeus/jarjestot/>

Tieteen termipankki, oikeustiede: tuoteväärennös, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:tuoteväärennös>

Todellisuuspakolaiset, LARP-sanastoa, internetsivusto, viitattu 14.4.2019

<https://www.todellisuuspakolaiset.com/larp-sanastoa>

Tracon 2018a, AMV-kilpailu, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://2018.tracon.fi/ohjelma/amv-kilpailu>

Tracon 2018b, Cosplay, internetsivusto, viitattu 14.4.2019

<https://2018.tracon.fi/ohjelma/cosplay>

Tracon 2018c, Stream, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://2018.tracon.fi/ohjelma/stream>

Tracon 2018d, Tapahtumapaikka, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://2018.tracon.fi/tapahtuma/tapahtumapaikka>

Tracon 2019a, Taidekuja, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://2019.tracon.fi/tapahtuma/taidekuja>

Tracon 2019b, Vänkäriksi, internetsivusto, viitattu 17.4.2019

<https://2019.tracon.fi/tapahtuma/tyovoima>

Tracon 2019c, yhteistyökumppaneille, internetsivusto, viitattu 29.3.2019

<https://2019.tracon.fi/yhteys/sponsorit>

Työturvallisuuskeskus, Työturvallisuus- ja työterveysriskien tunnistaminen ja arviointi, internetsivusto, viitattu 11.4.2019

https://ttk.fi/tyoturvallisuus_ja_tyosuojelu/tyosuojelu_tyopaikalla/vastuut_ja_veloitteet/tyon_vaarojen_selvittaminen_ja_arviointi

UEF, Itä-Suomen yliopisto, Benchmarking, internetsivusto, viitattu 17.4.2019

<https://www.uef.fi/benchmarking>

Ukkopro.fi, Näillä ohjeilla budjetoinnin mestariksi, Blogiteksti, 13.12.2018, viitattu 22.4.2019

<https://www.ukkopro.fi/pienyrittajan-budjetointi/>

Umicon 2018, vapaaehtoiseksi Umiconiin? internetsivusto, viitattu 16.4.2019

<https://umicon.fi/fi/event/volunteer>

Urumi, Tunnista piraatti, 27.4.2009, internetsivusto, viitattu 4.4.2019

<https://forums.aniki.fi/viewtopic.php?t=9618>

Valaskivi, Katja, Pokemonin perilliset: Japanilainen populaarikulttuuri Suomessa, Tampereen yliopisto, tiedotusopin laitos, julkaisu Sarja A 110/2009

<https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/65520/978-951-44-7617-4.pdf?sequence=1>

Vates, sosiaalinen ja psyykinen esteettömyys, internetsivusto, viitattu 22.4.2019

<https://www.vates.fi/tietopakettit/tyoelaman-esteettomyys/sosiaalinen-ja-psyykinen-esteettomyys.html>

Venttola, Elina, Rakkaudella kasvatettu - Con-tapahtumissa pyörii iso raha, Aviisi, 8.11.2016, viitattu 9.4.2019

<http://www.aviisi.fi/2016/11/rakkaudella-kasvatettu-con-tapahtumissa-pyorii-iso-raha>

Vero.fi, Milloin yhdistys tai säätiö on yleishyödyllinen? Internetsivusto, päivitetty viimeksi 1.4.2011, viitattu 22.4.2019

https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/tuloverotus/yhdistys-ja-saatio/milloin_yhdistys_tai_saatio_on_yleishyo/

Visit Tampere, Tapahtuman järjestäjän opas, 2018

https://visittampere.fi/wp-content/uploads/2018/09/Tapahtumajarjestajan_opas_verkko.pdf

Ympäristönsuojelulaki 27.6.2014/527

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527>

Yukicon 2019a, Osallistu, internetsivusto, viitattu 17.4.2019

<https://yukicon.fi/osallistu/>

Yukicon 2019b, yksilöcosplaykilpailu, internetsivusto, viitattu 14.4.2019

<https://yukicon.fi/ohjelma/cosplay/yksilokilpailu/>

9 LIITTEET

Anime- ja mangatapahtumien järjestäminen

Tämä opas on tiivistelmä opinnäytetyöstä Anime- ja mangatapahtumien järjestäminen, eikä välttämättä sisällä kaikkea tietoa, mitä tapahtuman järjestämiseen vaaditaan.

Sisällysluettelo

Sanastoa	4
Aluksi	5
Tapahtuman järjestäminen	6
Laki ja ilmoitukset	9
Osa-alueita	13
Lopuksi	19
Hyödyllisiä linkkejä	20
Muistiinpanoja	21
Lähteet	23

AMV – Anime Music Video

Badge – Nimikyltti, josta tunnistaa tapahtuman työntekijän ja joka toimii kulkuoi-keutena tapahtumaan

CMV – Cosplay music video

Cosplay – Hahmoksi pukeutumista

Con – Convention, Tapahtuma

Coniitti – Vastaava, henkilö, joka kuuluu järjestäjätiimiin

Conitea – Tapahtuman järjestäjät

Larppi – Live-roolipeli, jossa osallistujat näyttävät improvisoiden tarinaa eteenpäin

Meidokahvila - teemakahvila

Proppi – Asuun kuuluva esine, esimerkiksi asereplika

Roolipelaaminen – Vuorovaikutteinen tarinankerrontamuoto, jossa osallistujat eläytyvät kuviteltujen hahmojen rooleihin

Vänkäri – Tapahtuman vapaaehtoistyöntekijä

Aluksi

Vuosien saatossa Suomen anime- ja mangan harrastajien määrä on lisääntynyt, ja tarve erilaisille tapahtumille kasvanut. Scifi-piireistä lähtenyt animetapahtumakulttuuri lähti käyntiin 2000-luvun vaihteessa, kun Animecon syntyi Finnconin rinnalle.

Tämän jälkeen japanilaiseen kulttuuriin liittyviä uusia tapahtumia on syntynyt, jotkut on järjestetty vain kerran, kun taas jotkut pääsevät kohta viettämään 20-vuotisjuhlaansa. Ajan kuluessa tapahtumaskene on myös saanut paljon uusia tapahtumanjärjestäjiä, jotka ovat halunneet päästä mukaan tekemään jotain, josta on iloa muillekin harrastajille. Pitkään alan tapahtumat olivatkin amatööritapahtumia, harrastajalta harrastajalle meiningillä järjestettyjä tapahtumia. Ajan kuluessa tapahtumia on alettu järjestämään paljon ammattimaisemmin, ja nykyään löytyy jopa yrityspohjaisina järjestettyjä tapahtumia.

Suomen conit ovat muuttuneet vuodesta 2007, jolloin itse osallistuin ensimmäiseen tapahtumaani. Tämän jälkeen olen osallistunut tapahtumien tekemiseen niin vapaaehtoistyöntekijän tasolla, kuin myöhemmin vastaavana. Jokainen tapahtuma on omanlaisensa ja jokaisella on tärkeä tehtävänsä tapahtumassa. Niin kävijöillä kuin tapahtuman tekijöillä. Kun mietin vuoden 2007 tapahtumia, niin voin huomata, että jotkut vastaavat ovat yhä samoja, mutta paljon on myös vaihtunut.

Ajan kuluessa kuitenkin vanhat vastaavat alkavat jäädä pois tehtävistään ja on uuden sukupolven aika astua heidän saappaisiin. Tyhjästä on kuitenkin vaikea lähteä liikkeelle, varsinkin jos tukena ei ole yhtään kokenutta tapahtumanjärjestäjää.

Miten saadaan tapahtumalle tilat ja mikä on tapahtumailmoitus? Näitä saattaa moni uusi tapahtumanjärjestäjä miettiä.

Uuden tapahtuman järjestäminen on kuitenkin tehty osaltaan vaikeaksi, kun ei ole olemassa yhtä sivustoa tai tekstiä, joka kokoaisi yhteen asiat, jotka tulisi ottaa huomioon Conia järjestettäessä. Jo lukemalla tapahtumanjärjestämisen manuaaleja pääsee pitkälle, mutta onko niissä huomioitu cosplay ja propit?

Tämä työ sisältää perustietoa conien järjestämisestä ja on suunnattu pääasiassa uusille ja aloitteleville vastaaville sekä uusille tapahtumille, jonka järjestäjryhmässä ei välttämättä ole sitä kokenutta henkilöä, joka on jo tehnyt useamman tapahtuman. Toivonmukaan tämän työn kautta uusien conien järjestäjien on vähän helpompi aloittaa työnsä ja tapahtumansa suunnittelu, ja pystyvät myös löytämään erilaisia kehittämiskohtia tapahtumastaan.

Tapahtuman järjestäminen

Tapahtumaa voidaan mieltää projektina.

Projektissa on neljä selkeää vaihetta. Projektin aloitus ja määrittely, suunnittelu, toteutus ja ohjaus sekä päättäminen. (Artto ym. 2006)

Ideointivaihe

Kun lähdetään järjestämään tapahtumaa, tulee ensiksi mieltää tapahtuman idea. Kenelle ja miksi tapahtuma järjestetään, missä ja milloin tapahtuma on, miten tapahtuma järjestetään ja mitä tapahtumassa on. Kun nämä on saatu selville, voidaan jatkaa eteenpäin. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaiheessa selviää, millainen organisaatio tapahtuman taustalla on ja millainen aikataulu tapahtumalla on. Tapahtumaa suunniteltaessa on muistettava tapahtuman kohde-ryhmä ja heidän tarpeensa. Alkuun on myös muistettava tapahtumapaikan valinta sekä tapahtuman turvallisuus ja hankittava mahdollisia yhteis-työkumppaneita. Heti alkuun on myös tehtävä budjetti ja suunniteltava viestintä- ja markkinointiaikataulu. Tämän vaiheen tulisi loppua selkeään projektisuunnitelmaan. (Artto ym. 2006, Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Tyypillisessä projektisuunnitelmassa on syytä kuvata muun muassa seuraavat kokonaisuudet:

- projektin tausta eli mihin projekti liittyy
- projektin tavoitteet eli mitä projektilla tavoitellaan
- projektin organisoituminen ja resursointi
- riskienhallinta eli mitä riskejä tunnustetaan ja miten niihin varaudutaan
- projektiin liittyvät tehtäväkokonaisuudet ja niiden jakautuminen
- projektin aikataulut
- projektin hankinnat ja niiden hallinta
- projektin budjetti
- projektin raportointi
- projektiin liittyvä viestintä.

(Mäntyneva 2016)

Katso malliksi Suomen Partiolaisten projektisuunnitelma Kilke-leirille: http://arkisto.partio.fi/kilke2010/sites/default/files/KILKE_Projektisuunnitelma.pdf

Toteuttaminen

Toteuttamisvaiheessa on heti alkuun otettava huomioon tapahtuman henkilökunta ja heidän organisointi. Myös tapahtumankävijät on huomioitava ja lupa-asiat hoidettava. On myös huolehdittava kävijöiden turvallisuudesta, ja hoidettava turvalli-suussuunnitelma kuntoon, unohtamatta ensiapua ja vartiointia sekä järjestyksen-valvontaa. Myös erilaisten rakennelmien, somistusten ja opasteiden suunnittelu pitää muistaa tehdä. (Tapahtumajärjestäjän opas)

Tapahtuman jälkeen

Kun tapahtuma on päättynyt, on aika purkaa tapahtuma ja palauttaa lainassa olleet tavarat. Tapahtuman jälkeen on myös käytävä läpi miten tapahtuma sujui, sekä muistettava kiittää tapahtumassa työskennelleitä ja yhteistyötahoja. (Etelä-Pohjanmaan liitto 2008)

Laki ja ilmoitukset

Kokoontumislaki

Kokoontumislain tarkoituksena on turvata perustuslaissa säädetyn kokoontumisvapauden käyttämistä ja ohjata yleisten kokousten ja yleisötilaisuuksien järjestämistä tarpeellisilla järjestysluonteisilla säännöksillä. Tätä lakia sovelletaan yleisiin kokouksiin sekä yleisötapahtumiin. Yleisötilaisuudella tässä laissa tarkoitetaan yleisölle avoimia huvitilaisuuksia, näytöksiä, kilpailuja sekä niihin rinnastettavia tilaisuuksia, joita ei luokitella kokouksiksi tai yksityistilaisuuksiksi. (Kokoontumislaki 1999/530)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990530>

Pelastuslaki

Pelastuslain tarkoituksena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Tavoitteena on myös, että onnettomuuden sattuessa ihmiset pelastetaan, tärkeät toiminnot turvataan ja seurauksia rajataan niin, että ihmisille, omaisuudelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman pieniksi. Pelastuslaissa säädetään ihmisten, yritysten ja muiden yhteisöjen ja oikeushenkilöiden velvollisuudesta ehkäistä tulipaloja ja muita onnettomuuksia, varautua onnettomuuksiin, sekä toimintaan onnettomuuden sattuessa ja uhatessa, rajoittaa onnettomuuksien seurauksia, rakentaa ja ylläpitää väestönsuojia sekä osallistua pelastustoiminnan tehtäviin. (Pelastuslaki 2011/379)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110379>

Ympäristönsuojelu- ja jätelaki

Ympäristönsuojelulain päätarkoituksena on ehkäistä ympäristön pilaantumista ja ehkäistä jätteistä koituvia haitallisia vaikutuksia. Toiminnanharjoittajalla on selvillä-äolovelvollisuus. Hänen on oltava selvillä toimiensa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä sekä niiden hallinnasta ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanjärjestäjän on myös velvollisuus suunnitella toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. (Ympäristönsuojelulaki 2014/527)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2014/20140527>

Jätelain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä sekä jätehuollosta syntyviä vaaroja ja haittoja sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä estää roskaamista. Roskaamiskiellossa määritellään, ettei ympäristöön saa jättää jätettä tai muutaakaan sinne kuulumatonta roskaa. Roskaajan on poistettava esine ympäristöstä ja muutenkin siivottava alue. Mikäli roskaajaa ei saada selville, on vastuu alueen siivoamisesta yleisötapahtuman järjestäjällä tai alueen haltijalla, jos tapahtuma järjestetään heidän luvallaan eikä yleisötilaisuuden järjestäjä huolehdi siivoamisvelvollisuudesta. (Jätelaki 2011/646)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110646>

Elintarvikelaki

Elintarvikelain tarkoituksena on varmistaa elintarvikkeiden ja niiden käsittelyn turvallisuus, elintarvikkeiden hyvä terveydellinen ja muu elintarvikemääräysten mukainen laatu. Lain tarkoituksena on myös varmistaa, että elintarvikkeista annetaan oikeanlaista tietoa eikä johdeta harhaan, sekä suojata kuluttajia elintarvikkeiden aiheuttamilta terveysvaaroilta ja taloustappiota sekä varmistaa elintarvikkeiden jäljitettävyys. (Elintarvikelaki 2006/23)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060023>

Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

Järjestyksenvalvojan tehtävänä on suorittaa osoitetulla alueella järjestyksenvalvoja-tehtävää. Järjestyksenvalvojan on toteutettava poliisin ja pelastus- ja muiden viran-omaisten antamia käskyjä ja määräyksiä. Järjestyksenvalvojaksi voidaan asettaa vain henkilö, jolla on poliisin myöntämä voimassa oleva hyväksyntä. Järjestyksenvalvojan voi asettaa muun muassa yleisötilaisuuden järjestäjä kokoontumislaissa tarkoitettuun yleisötapahtumaan, yksityistilaisuuteen tilaisuuden järjestäjän toimesta tai leirintäalueen pitäjä leirintäalueelle. Järjestyksenvalvoja voidaan myös asettaa paikan välittömään läheisyyteen, mutta järjestyksenvalvojan toimialueita ei tulisi asettaa laajemmaksi kuin se on järjestyksen ja turvallisuuden kannalta tarpeellista. (Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista 2015/1085)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151085>

Tekijänoikeuslaki

Tekijänoikeuslaissa määritellään, että se, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, olkoon se sitten kirja, elokuva, maalaus, sävellys, on tuotokseensa tekijänoikeus. Tekijällä on taloudellinen ja moraalinen oikeus. Tekijällä on yksinomainen oikeus määrätä teoksensa saatamisesta yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna. (Tekijänoikeuslaki 1961/404)

Lue lisää <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1961/19610404>

Hae Teoston lupaa osoitteesta <https://www.teosto.fi/kayttajat/luvut>

Ilmoitus yleisötilaisuudesta

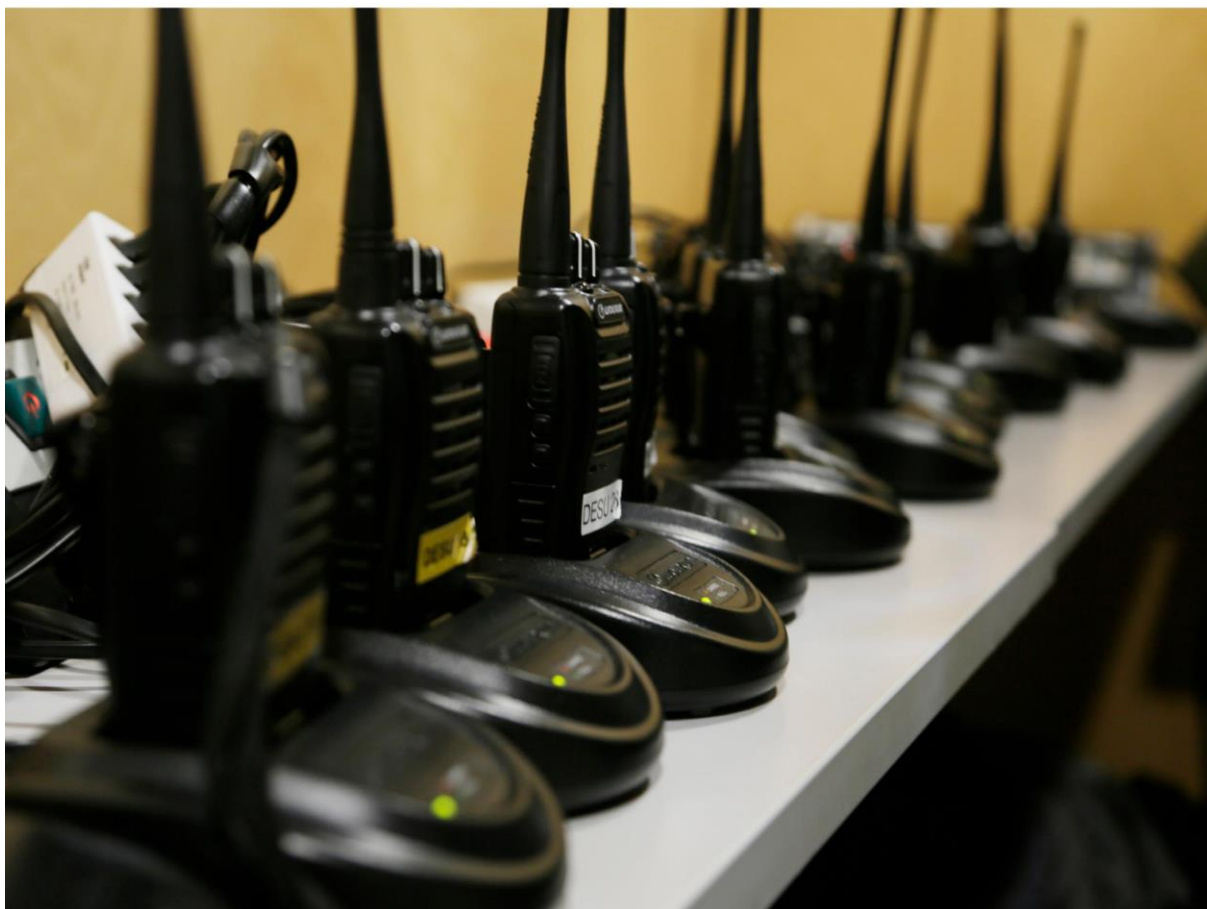
Kun järjestät yleisötilaisuuden, on sinun tehtävä siitä kirjallinen ilmoitus tapahtumapaikan paikalliselle poliisille. Poikkeuksen muodostavat sellaiset yleisötapahtumat, jotka pienen kävijämäärän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi eivät edellytä toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi tai erityisiä liikennejärjestelyjä.

Lue lisää https://www.poliisi.fi/luvut/ilmoitus_yleisotilaisuudesta

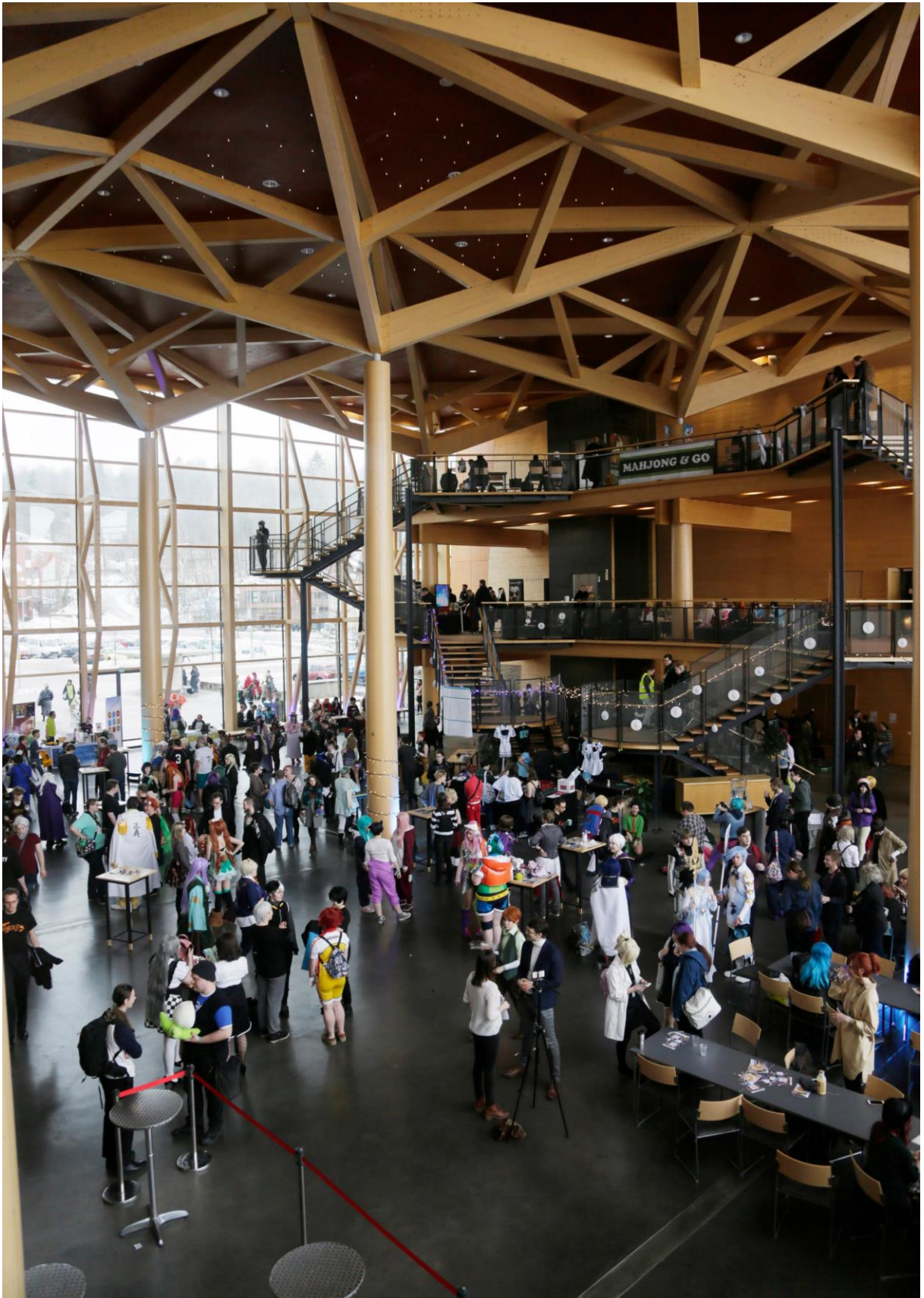
Tee sähköinen ilmoitus yleisötilaisuudesta: <https://asiointi.poliisi.fi/asioiverkossa/muutluvut>

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Pelastuslain (379/2011) 16 §:n mukaan yleisötilaisuuksiin sekä muihin tapahtumiin, joihin osallistuvien ihmisten suuren määrän tai jonkin muun erityisen syyn vuoksi sisältyy merkittävää henkilö- tai paloturvallisuusriskiä, on tilaisuuden järjestäjän laadittava pelastussuunnitelma. Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmassa on selvitettävä ja arvioitava tilaisuuden vaarat ja riskit. Pelastussuunnitelma voidaan sisällyttää osaksi tapahtuman turvallisuussuunnitelmaa. Suunnitelmasta tulee tulla ilmi perustiedot tapahtumasta (Luonne, järjestäjät, kohderyhmä, ajat, osallistujamäärä, tapahtuman aikainen turvallisuudesta vastaava henkilö sekä varahenkilö yhteystietoineen) sekä kartta alueesta, johon on merkitty mahdolliset anniskelualueet sekä muut turvallisuuden kannalta merkittävät paikat. Suunnitelman pitää sisältää myös arviot riskeistä, onnettomuuksien ennalta ehkäisevät toimet, huomioiden muun muassa poistumistiet sekä alkusammutuskalusto, sekä toimintaohjeet onnettomuuksien varalle. Myös tiedot vakuutuksista, järjestyksenvalvojasuunnitelma sekä liikennesuunnitelma tulee liittää mukaan. Pelastussuunnitelma on toimitettava viimeistään 14 vuorokautta ennen tilaisuuden alkamista hyväksyttäväksi alueen pelastusviranomaisille ja tämä aikaraja on ehdoton. Poliisi edellyttää pelastussuunnitelman liittämistä yleisötapahtuman ilmoitukseen. Tutustu Pirkanmaan pelastuslaitoksen lomakepohjiin: <http://pirkanmaanpelastuslaitos.fi/Pirkanmaa-162>

Osa-alueita

Tapahtuma koostuu monesta eri tuotannon osa-alueesta ja näiden osa-alueiden toiminta vaikuttaa tapahtuman laatuun. (Iso-Aho ym. 2011, s.33)

Pääjärjestäjä

Tapahtuman pääjärjestäjän tehtävänä on toimia organisaation päällikkönä. Pääjärjestäjien tehtävänä on vastata siitä, että tapahtuma järjestyy. Tehtäviin kuuluu myös koota conitea ja johtaa sen työskentelyä, seurata budjetin toteutumista ja huolehtia siitä, että tapahtuman tuotannon aikatauluissa pysytään. (Paasikivi 2018)

Talous

Taloustalouden päätehtäviin kuuluu tapahtuman budjetointi ja budjetin seuraaminen, sekä laskujen maksaminen ja rahaliikenteen seuraaminen. (Paasikivi 2018)

Talouden alle kuuluvat myös muun muassa liput, sponsorit, taidekuja ja kirpputori.

Lipunmyyntivastaavan tehtävänä on nimensä mukaisesti huolehtia tapahtuman lippujen myynnistä, hoitaa lippuihin liittyviä asiakaskyselyjä, huolehtia sisäänpääsystä ja rannekevaihdoista sekä huolehtia myös omalta osaltaan ohjelma- ja tapahtumapaikkojen paikkalippujen jaostosta. Lipunmyyntivastaava osallistuu myös omalta osaltaan tapahtuman internetsivujen päivitykseen ja huolehtii oman vastuualueensa väkäreiden opastamisesta. (Hakulinen, 2019)

Coneissa sponsorointi näkyy yleisimmin mainosmyyntinä sekä myyntipöytäsalin myyjinä. Myyjille annetaan näkyvyyttä rahaa vastaan erilaisilla mainosvaihtoehdoilla, useimmiten internet sivujen bannereina sekä mainoksina ohjelmalehdessä, sekä tarjoamalla heille myyntipaikkoja tapahtumaan.

Sponsorivastaavan tehtävänä onkin organisoida tapahtuman myyntipöytäsalin ja pyrkiä hankkimaan tapahtumalle erilaisia tuloja niin mainoksien kuin mahdollisten sponsorien kautta.

Kirpputorivastaavan tehtävä on organisoida kirpputorin toimintaa. Hänen kuuluu tilata tarvittavat pöydät ja kalusteet sekä huolehtia työntekijöiden perehdytyksestä. Hänen kuuluu myös tehdä ohjeistus kävijöille tavaroiden ilmoittamista.

Taidekujavastaavan tehtäviin kuuluu taidekujan organisointi, sekä internetsivujen tietojen päivittäminen, kujahaun avaaminen ja sulkeminen, hakemusten läpikäynti kokoamansa raadin kanssa sekä valintatulosten lähettäminen. Työhön sisältyy myös erilaisten infoviestien kirjoittamista taidekujalaisille sekä heihin yhteydessä oloa. Myös laskutuksesta huolehtiminen ja kujalaisten profiilien julkaiseminen sivuille kuuluu taidekujavastaavan tehtäviin. Kujakartan suunnittelu on yksi tärkeimmistä tehtävistä. Taidekujavastaava huolehtii myös alueen kasauksesta sekä kujalaisten vastaanotosta. Hänen vastuullaan on myös tarkkailla kujan toimivuutta sekä tarkistaa mahdolliset tekijänoikeudelliset tuotteet. (Kastikainen 2019)

Tekniikka

Tekniikkatiimi vastaa tapahtuman eri teknisten osa-alueiden tuottamisesta, kuten IT-palveluista ja AV-tekniikasta sekä tapahtuman sähköistämisestä. Kyseessä on yksi conien osa-alueista, jossa koulutuksella ja tietyn alan osaamisella voi olla merkitystä. (Paasikivi 2018)

Taltiointi

Taltiointivastaavan tehtävään kuuluu ohjelmanumeroiden mediataltiointin organisointi, raakamateriaalin järjestäminen ja kerääminen myöhempää käyttöä varten, mahdollisten teknisten ongelmien ratkaiseminen, ja ohjata kuvaustyötä ja tallennustyötä tekeviä vapaaehtoisia. Suuri osa taltiointivastaavan työstä sijoittuu kuitenkin tapahtumien välille, kun videomateriaalia käsitellään sekä julkaistaan. (Paasikivi 2018)

Taltiointin alle voi kuulua myös valokuvaus sekä stream.

Turva

Turvallisuusvastaava vastaa tapahtuman turvallisuudesta. Hänen osa-alueelleen kuuluu muun muassa järjestyksenvalvonnan hoitaminen sekä tapahtuman turvallisuuden suunnittelu.

Viestintä

Viestintävastaavan tehtävänä on pääsääntöisesti organisoida viestintätiimiin kuuluvien henkilöiden tekemistä. Hän voi itse myös ottaa vastuulleen jonkun osa-alueen, kuten somen, markkinoinnin, internetsivujen päivityksen tai mediakontaktit.

Ohjelma

Ohjelmavastaavan tai -tiimin tehtävänä on huolehtia tapahtuman ohjelmasta, luennoista, konserteista, työpajoista ja monista muista. Ilmoittautumisten kautta tulleiden ohjelmien lisäksi he itse etsivät ohjelmaa ja pyrkii koostamaan selkeän ohjelman. Ohjelman saamisessa kasaan onkin useampi osa. Ohjelman aikataulut, yhteyden pito, tilojen jakaminen, palkintojen hankinta ja ohjelma-avustajien ohjeistus kuuluvat kaikki ohjelmatiimille. (Paasikivi 2018)

Nykyisin melkein jokaisessa isommassa tapahtumassa on AMV-kisa, ja Suomeen onkin syntynyt oma AMV.fi yhteisö niiden tekijöille. Heiltä voi kysyä apua kisojen tekoon tai pyytää heitä järjestämään sellaisen. Videoiden laatu on noussut tasaisesti 2000-luvun alkupuolelta ja nykyään kisat ovatkin jo kovatasoiset. Jokainen tapahtuma saa itse määrittää kilpailujensa säännöt ja teemat.

Mikäli tapahtuma päättää järjestää itsenäisesti AMV-kisat, kisan vastaavan tehtävänä on kirjoittaa säännöt, avata haku, hankkia tuomaristo ja muutenkin organisoida kisan järjestämien. Tapahtumissa voi olla myös tarjolla erilaisia erikoisohjelmia tai tapahtuman ympäri jatkuvia ohjelmia.

Näistä yleisimpiä ovat erilaiset lautapelimahdollisuudet, pelihuoneet ja rytmipelit. Traconissa toimii tapahtuman ajan oma erillinen teemapeli, johon kuka tahansa tapahtumaan osallistuja voi osallistua. Myös erilaiset roolipelitilat ja animehuone ovat yleisiä. Myös melkein joka tapahtumasta löytyy yhdistyspöytiä, joilla voi vieraila ja tutustua muihin tapahtumiin ja organisaatioihin.

Cosplay

Cosplayvastaavan tehtävänä onkin huolehtia tapahtuman kisojen järjestämisestä sekä pukuhuoneiden mahdollisista ensiapu-tarvikkeista asujen huoltoon.

Iltabileet

Iltabileet ovat muodostuneet vakiintuneeksi osaksi con-tapahtumia. Iltabileiden sisältö voi olla mitä vain tapahtuma haluaa niiden olevan. Iltabilevastaavan tehtävänä on järjestää iltabileet, hommata sinne esiintyjät sekä vastata iltabileiden järjestelyistä ja työvoiman informoinnista ja perehdyttämisestä tehtäviin.

Kunniavieraat

Kunniavierasvastaavan tehtäviin kuuluu vieraiden kutsuminen tapahtumaan, heidän matkojen ja majoitusten hoitaminen, vieraiden vastaanotto, kuljettaminen ja viihtyvyydestä ja aikatauluistaan huolehtiminen koko Suomessa olon ajan. (Paasikivi 2018)

Meidokahvila

Asioita joita meidokahvilasta vastaavan henkilön tulisi muistaa, on tilojen hankinta. Tapahtumapaikalla on todennäköisesti olemassa jonkinasteinen kahvila, jonka kanssa voi sopia yhteistyöstä ja pyhittää osan kahvilan pöydistä meidokahvilan käyttöön. Vastaavan vastuulla on myös budjetti sekä yleiset suunnittelutyöt liittyen kahvilaan. Esimerkiksi mahdollisen teeman päättäminen on hänen vastuullaan. Vastuualueeseen kuuluu myös meidojen ja butlerien hankinta, kouluttaminen ja yhteydenpito, sekä pukujen ja koristeiden hankinta. Vastuualueeseen kuuluu myös meidoprofiilien julkaisu, kahvilan koristelu, vuorojen suunnittelu, tapahtumassa paikalla olo ja palautteen ottaminen vastaan. (Nimu, 2017)

Työvoima

Työvoimavastaavan tehtävä on nimensä mukaan huolehtia työvoimasta. Hänen vastuuseensa kuuluu rekrytointi, työvoimaohjeistuksen päivittämiset, vuorolistojen teko ja kysymyksiin vastaaminen. (Paasikivi 2018)

Info

Infopisteen vastaavan tulee olla perillä kaikesta tapahtumassa tapahtuvasta ja toimittaa tietoa infopisteellä työskenteleville. Infovastaavan on tärkeää osallistua kokouksiin ja lukea muiden kirjoittamat infot. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös perehdyttää pisteellä työskentelevät sekä kirjoittaa tapahtuman infopaketti heille luettavaksi.

Narikka

Narikkavastaavan tehtäviin kuuluu huolehtia narikan toimivuudesta, työntekijöiden perehdyttämisestä sekä etukäteissuunnittelusta. Riippuen tapahtuman koosta, voi narikan järjestäminen kuulua myös esimerkiksi työvoimavastaavan tai tilavastaavan tehtäviin.

Tilat

Tilavastaavan pääasiallisena työtehtävänä on toimia kontaktina tapahtumapaikkaan, sekä auttaa muita osa-alueita heidän tilasuunniteluissaan ja -tarpeissa. (Paasikivi 2018)

Logistiikka

Logistiikkavastaava huolehtii tavaran kuljetuksesta tapahtumapaikalle sekä koordinoi muiden osa-alueiden tilauksia. Logistiikkatiimi hankkii kaupoista ja erinäisistä muista paikoista irtaimistoa ja huolehtii ne tapahtumapaikalle sekä sieltä pois. Roudattavaa on yleensä paljon ja pakettiautolla pääseekin ajamaan useampana päivänä. (Paasikivi 2018)

Majoitus

Majoitusvastaavan tehtäviin kuuluu huolehtia sopimukset majoituskoulujen kanssa, huolehtia majoitusvänkärien perehdytyksestä sekä organisoida majoitus myös vänkäreille sekä vastaaville. Majoitusvastaava voi myös joutua tilaamaan hotellit kunniavieraille, riippuen miten asiasta sovitaan kunniavierasvastaavan ja talousvas-taavan kanssa.

Lopuksi

Tämä opas on tehty osana opinnäytetyötä, Anime- ja mangatapahtuman järjestäminen. Toivonmukaan olet oppinut jotain uutta conien järjestämisestä tätä lukiessasi ja olet saanut uskallusta lähteä mukaan conien järjestäjien yhteisöön.

Hyödyllisiä linkkejä

<https://kompassi.eu/> - Työvoimahallintaan, lipunmyyntiin, ohjelmakartan tekoon

<https://confluence.tracon.fi/pages/viewpage.action?pageId=9699971> - Kirppu kirpparin hallintaan

<https://slack.com/> - Slack sisäiseen viestintään

<https://amv.fi/> - AMV-kisojen järjestämisen yhteistyötaho

<https://conikuvat.fi/> - Valokuvauspalvelut tapahtumaasi

Concon - Tapahtumanjärjestäjien seminaari, järjestetään vaihtuvalla ajalla ja paikalla

Muistilista

Teostoluvat

Elintarvikeilmoitus

Tapahtumailmoitus

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Vakuutukset

Muistiinpanoja

Muistiinpanoja

Lähteitä

Artto, Karlos, Martinsuo, Miia, Kujala, Jaakko, Projektiliiketoiminta, 2006, WSOY, Helsinki
<http://pbgroup.tkk.fi/en/>

Etelä-Pohjanmaan liitto, Tapahtumajärjestäjän opas 2008, Viitattu 17.4.2019
http://www.epliitto.fi/images/C_57_Tapahtumajarjestajan_opas.pdf

Hakulinen, Maria, Tracon 2016-2019 lipunmyyntivastaava, dokumentaation ja haas-tattelun perusteella, 2019

Iso-Aho, Juha, Kinnunen, Joni, Hentinen, Liisa, ja Amberla, Kai, Tapahtumatuotan-non Palapeli: Näkökulmia Merkityksiin, Muutoksiin Ja Kehittämiseen, Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu, 2011
<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/39103/978-952-465-122-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Kastikainen, Maura, Tracon 2019 taidekujavastaava, dokumentaation ja haastattelun perusteella, 2019

Mäntyneva, Mikko, Miten projektisuunnitelma tehdään? HAMK Unlimited Professional 2.11.2016, viitattu 22.4.2019
<https://unlimited.hamk.fi/yrittajyys-ja-liiketoiminta/miten-projektisuunnitelma-tehdaan/>

Paasikivi, Sohvi, Conitea 2018 - ideoista tapahtumaksi, osa 1, Ropeconin blogiteks-ti, 2018, viitattu 17.4.2019
<https://blog.ropecon.fi/conitea-2018-ideoista-tapahtumaksi-osa-1/>

Paasikivi, Sohvi, Conitea 2018 - ideoista tapahtumaksi, osa 2, Ropeconin blogiteks-ti, 2018, viitattu 10.4.2019
<https://blog.ropecon.fi/conitea-2018-ideoista-tapahtumaksi-osa-2/>

